

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Konsolideeritud õigusloomega seotud dokument

15.11.2006

EP-PE_TC2-COD(2004)0001

*****II**

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 15. novembril 2006 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ teenuste kohta siseturul (EP-PE_TC2-COD(2004)0001)

PE 381.847

ET

ET

EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHT

vastu võetud teisel lugemisel 15. novembril 2006

**eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/.../EÜ
teenuste kohta siseturul**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõike 2 esimest ja kolmandat lauset ja artiklit 55,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³

¹ ELT C 221, 8.9.2005, lk 113.

² ELT C 43, 18.2.2005, lk 18.

³ Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2006. aasta *seisukoht* (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 24. juuli 2006. aasta ühine *seisukoht* (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 15. novembri 2006. aasta *seisukoht*.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduse eesmärk on rajada üha tihedamad sidemed Euroopa riikide ja rahvaste vahel ning tagada majanduslik ja ühiskondlik areng. Vastavalt asutamislepingu artikli 14 lõikele 2 hõlmab siseturg sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse teenuste vaba liikumine. Vastavalt asutamislepingu artiklile 43 on tagatud asutamisvabadus. Artikkel 49 annab õiguse osutada ühenduse piires teenuseid. Euroopa rahvaste integratsiooni tugevdamiseks ning tasakaalustatud ja jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu edendamiseks on oluline kaotada liikmesriikide vahel teenuste osutamise valdkonna arendamist takistavad tõkked. Nende tõkete kaotamisel on oluline tagada, et teenuste osutamise valdkonna arendamine aitaks saavutada asutamislepingu artiklis 2 sätestatud eesmärki edendada ühenduse kõigis osades majandustegevuse harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, tööhõive ja sotsiaalkaitse kõrget taset, meeste ja naiste võrdõiguslikkust, püsivat ja inflatsioonivaba majanduskasvu, konkurentsivõime ja majandusliku suutlikkuse vastastikuse lähenemise kõrget astet, keskkonna kaitse ja kvaliteedi parandamise kõrget taset, elatusaseme ja elukvaliteedi parandamist ning liikmesriikide majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust ja solidaarsust.

- (2) Konkurentsivõimeline teenuste turg on oluline majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks Euroopa Liidus. Praegu takistavad arvukad tõkked siseturul teenuseosutajatel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel, laiendada oma tegevust väljapoole oma riigi piire ning kasutada täielikult siseturu eeliseid. See vähendab Euroopa Liidu teenuseosutajate konkurentsivõimet maailmas. Vabaturg, mis sunnib liikmesriike kõrvaldama piirangud piiriüleselt teenuste osutamiselt, suurendades samal ajal läbipaistvust ja tarbijatele edastatava teabe hulka, annaks tarbijatele suurema valikuvõimaluse ja paremad teenused madalama hinnaga.
- (3) Komisjoni aruanne teenuste siseturu olukorra kohta sisaldas ülevaadet arvukatest takistustest, mis tõkestavad või aeglustavad liikmesriikidevaheliste teenuste arendamist, eelkõige selliste teenuste puhul, mida osutavad teenuste valdkonnas valdavalt tegutsevad väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad. Aruandes jõutakse järeldusele, et kümme aastat pärast siseturu kavandatud lõpuleviimist eksisteerib eesmärgiks seatud Euroopa Liidu integreeritud majanduse ning Euroopa kodanike ja teenuseosutajate poolt kogetava reaalsuse vahel endiselt suur lõhe. Takistused mõjutavad väga mitmesuguseid teenuste osutamisega seotud tegevusi teenuseosutajate tegevuse kõikides etappides ja neil on arvukalt ühisjooni, muu hulgas eelkõige asjaolu, et nende põhjuseks on sageli halduskoormus, piiriülese tegevusega seonduv õiguskindluse puudumine ning vastastikuse usalduse puudumine liikmesriikide vahel.

- (4) Kuna teenused on majanduskasvu mootoriks ning nende osakaal SKPs ja tööhõives moodustab enamikus liikmesriikides 70%, avaldab siseturu selline killustatus negatiivset mõju kogu Euroopa majandusele, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõimele ning töötajate liikumisele, ja takistab tarbijate ligipääsu laiemale valikule konkurentsivõimeliste hindadega teenustele. Oluline on rõhutada, et teenindussfäär on põhiline tööhõivesektor eelkõige naistele ja seetõttu on neil palju võita uutest võimalustest, mida toob kaasa teenuste siseturu väljakujundamine. Euroopa Parlament ja nõukogu on rõhutanud, et tõelise siseturu loomist tõkestavate õiguslike takistuste kõrvaldamine on esmatähtis saavutamaks Lissabonis 23. ja 24. märtsil 2000. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu poolt seatud eesmärki parandada tööhõivet ja sotsiaalset ühtekuuluvust ning saavutada jätkusuutlik majanduskasv, et Euroopa Liidust saaks 2010. aastaks maailma kõige konkurentsivõimelisem ja dünaamilisem teadmispõhine, rohkemate ja paremate töökohtadega majandus. Nende takistuste kõrvaldamine koos kõrgetasemelise Euroopa sotsiaalse mudeli tagamisega on seega Lissaboni strateegia elluviimisel ilmnenud raskuste ületamise ja Euroopa majanduse taaselustamise põhitingimus, eelkõige tööhõive ja investeeringute seisukohalt. Seetõttu on oluline saavutada teenuste siseturg, kus valitseb õige tasakaal turgude avamise ning avalike teenuste ja sotsiaalsete ja tarbijate õiguste säilitamise vahel.

- (5) Seepärast tuleks kõrvaldada takistused, mis tõkestavad liikmesriikides tegutsevate teenuseosutajate asutamisevabadust ja teenuste vaba liikumist liikmesriikide vahel, ning tagada teenuse kasutajatele ja teenuseosutajatele õiguskindlus, mis on vajalik nende kahe asutamislepingu põhivabaduse praktiliseks teostamiseks. Kuna teenuste siseturul eksisteerivad takistused mõjutavad ettevõtjaid, kes soovivad asutamise kaudu tegutseda teistes liikmesriikides või osutada teenust teises liikmesriigis, olemata seal asutatud, tuleks teenuseosutajatel võimaldada arendada siseturul teenuste valdkonnas oma tegevust kas mõnes liikmesriigis asutamise või teenuste vaba liikumise kaudu. Teenuseosutajatel peaks olema võimalik valida nende kahe vabaduse vahel vastavalt iga liikmesriigi arengustrategiale.
- (6) Kõnealuseid takistusi ei ole võimalik kõrvaldada, tuginedes üksnes asutamislepingu artiklite 43 ja 49 otsesele kohaldamisele, sest nende kõrvaldamine asjaomaste liikmesriikide vastu igal konkreetsel juhul algatatavate rikkumismenetluste kaudu oleks siseriiklike ja ühenduse institutsioonide jaoks äärmiselt keerukas, eriti pärast laienemist, samuti eeldab mitmete takistuste kõrvaldamine riiklike õigussüsteemide eelnevat kooskõlastamist, sealhulgas halduskoostöö sisseseadmist. Nagu Euroopa Parlament ja nõukogu on tunnistanud, on tõelise teenuste siseturu saavutamine võimalik ühenduse õigusakti abil.

- (7) Käesoleva direktiiviga luuakse üldine õiguslik raamistik, mis on kasulik paljude erinevate teenuste osutamise seisukohalt ning võtab samas arvesse eri liiki tegevuste ja kutsealade eripära ja reguleerimissüsteeme. See raamistik põhineb dünaamilisel ja valikulisel lähenemisviisil, mille kohaselt esmajärjekorras kõrvaldatakse sellised takistused, mis on võimalik kiiresti kaotada, ning muude takistuste osas algatatakse hindamis-, konsulteerimis- ja konkreetsete küsimuste ühtlustamise protsess, mis võimaldab teenuste osutamisega seotud siseriiklike reguleerimissüsteemide järk-järgulist ja kooskõlastatud ajakohastamist, mis on 2010. aastaks tõelise teenuste siseturu saavutamise seisukohalt keskse tähtsusega. Ette tuleks näha erinevate meetmete tasakaalustatud kogum, mis hõlmab sihtotstarbelist ühtlustamist, halduskoostööd, teenuste osutamise vabaduse sätet ja teatud küsimustes tegevusjuhendite väljatöötamise ergutamist. Selline siseriiklike õigussüsteemide kooskõlastamine peaks tagama ühenduse õigusliku integratsiooni kõrge taseme ja üldise huvi eesmärkide, eelkõige tarbijate kaitse, mis on hädavajalik liikmesriikide vahelise usalduse loomiseks. Käesolevas direktiivis arvestatakse ka teisi üldist huvi pakkuvaid eesmärke, sealhulgas keskkonnakaitset, avalikku julgeolekut ja rahvatervist, samuti vajadust järgida tööõigust.
- (8) Käesoleva direktiivi sätteid asutamisvabaduse ja teenuste vaba liikumise kohta tuleks kohaldada üksnes sel määral, mil kõnealused tegevused on avatud konkurentsile, et need sätted ei kohustaks liikmesriike liberaliseerima üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid, erastama selliseid teenuseid osutavaid avalik-õiguslikke isikuid ega kaotama olemasolevaid monopole muudes tegevusvaldkondades või teatavate jaotusteenuste osutamisel.

- (9) Käesolevat direktiivi kohaldatakse üksnes nõuete suhtes, mis mõjutavad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist. Seega ei kohaldata direktiivi järgmiste nõuete suhtes: liikluseeskirjad, kinnisvaraarenduse ja maakasutuse eeskirjad, asulaplaneerimise eeskirjad, ehitusstandardid ja halduskaristused selliste eeskirjade eiramise korral, mis konkreetselt ei reguleeri või konkreetselt ei mõjuta teenuste osutamise valdkonnas tegutsemist, kuid mida teenuseosutajad peavad oma majandustegevuse teostamisel järgima samamoodi nagu isiklikes huvides tegutsevad isikud.
- (10) Käesolevas direktiivis ei käsitleta nõudeid, mis hõlmavad teatavate teenuseosutajate juurdepääsu avalikele vahenditele. Selliste nõuete hulka kuuluvad eelkõige nõuded, millega teenuseosutajatele kehtestatakse tingimused avalikest vahenditest rahastamise saamiseks, kaasa arvatud konkreetsed lepingutingimused, eriti kvaliteedinõuded, mida tuleb avalike vahendite saamise tingimusena järgida, näiteks sotsiaalteenuste puhul.
- (11) Käesolev direktiiviga ei sekkuta liikmesriikide poolt ühenduse õiguse kohaselt võetud meetmetesse, mis on seotud kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse ning meediapluralismi kaitse või edendamisega, sealhulgas nende rahastamisega. See direktiiv ei takista liikmesriike kohaldamast liikmesriikides kehtivaid ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust käsitlevaid põhisätteid ja aluspõhimõtteid. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide seadusi, mis keelavad diskrimineerimise kodakondsuse või asutamislepingu artiklis 13 sätestatu alusel.

- (12) Käesoleva direktiivi eesmärk on luua õiguslik raamistik, et tagada asutamisvabadus ja teenuste vaba liikumine liikmesriikide vahel ning sellega ei ühtlustata kriminaalõigust ega piirata selle kohaldamist. Siiski ei peaks liikmesriikidel olema võimalik piirata teenuste osutamise vabadust kriminaalõiguse neid sätteid kohaldades, mis konkreetselt mõjutavad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist, hoidudes kõrvale käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjadest.
- (13) On võrdselt tähtis, et käesolevas direktiivis võetaks täielikult arvesse asutamislepingu artiklil 137 põhinevaid ühenduse algatusi, et saavutada asutamislepingu artikli 136 eesmärgid, mis käsitlevad tööhõive edendamist ning paremaid elu- ja töötingimusi.
- (14) Käesolev direktiiv ei mõjuta töötingimusi, kaasa arvatud maksimaalne tööaeg ja minimaalne puhkeaeg, tasulise põhipuhkuse minimaalne pikkus, töötasu miinimummäärad, töötervishoid, -ohutus ja -hügieen, mida liikmesriigid kohaldavad kooskõlas ühenduse õigusega, samuti ei mõjuta direktiiv tööturu osapoolte omavahelisi suhteid, kaasa arvatud õigus pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle ja neid sõlmida, streigiõigus ja õigus osaleda töövõitlusalases tegevuses vastavalt ühenduse õigust austavatele siseriiklikele õigusaktidele ja tavadele, samuti ei kohaldata käesolevat direktiivi teenuste suhtes, mida osutavad ajutist tööd vahendavad asutused. Käesolev direktiiv ei mõjuta sotsiaalkindlustust käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.

- (15) Käesolev direktiiv austab liikmesriikides kohaldatavate põhiõiguste teostamist, nagu neid on tunnustatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning asjakohastes selgitustes, sobitades need asutamislepingu artiklites 43 ja 49 sätestatud põhivabadustega. Nende põhiõiguste hulka kuulub muu hulgas õigus osaleda töövõitlusalases tegevuses vastavalt ühenduse õigust austavatele siseriiklikele õigusaktidele ja tavadele.
- (16) Käesolev direktiiv puudutab ainult liikmesriikides asutatud teenuseosutajaid ega hõlma väliseid aspekte. Selles ei käsitleta teenustekaubandusega seotud läbirääkimisi rahvusvahelistes organisatsioonides, eelkõige teenustekaubanduse üldlepingu (GATSi) raames.
- (17) Käesolev direktiiv hõlmab üksnes neid teenuseid, mida osutatakse majanduslikel kaalutlustel. Asutamislepingu artiklis 50 esitatud määratlus ei hõlma üldhuviteenuseid ja seega ei kuulu need ka käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Üldist majandushuvi pakkuvad teenused on teenused, mida osutatakse majanduslikel kaalutlustel ja seetõttu kuuluvad need käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Siiski on direktiivi reguleerimissalast välja jäetud teatavad üldist majandushuvi pakkuvad teenused, näiteks teatavad transpordivaldkonna teenused, ning teatavate muude üldist majandushuvi pakkuvate teenuste, näiteks teatavate postiteenuste osas on kehtestatud erand käesolevas direktiivis ettenähtud teenuste osutamise vabaduse sättest. Samuti ei käsitle direktiiv üldist majandushuvi pakkuvate teenuste rahastamist ning seda ei kohaldata liikmesriikide antava abi süsteemide suhtes, eelkõige sotsiaalvaldkonnas vastavalt ühenduse konkurentsieeskirjadele. Käesolev direktiiv ei käsitle ka üldhuviteenuseid käsitleva komisjoni valge raamatu järeelmeetmeid.

- (18) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta finantsteenused, sest kõnealuseid tegevusi käsitletakse praegu eraldi ühenduse õigusaktides, mille eesmärk nagu ka käesoleva direktiivi eesmärk on tõelise teenuste siseturu saavutamine. Seega peaks hõlmama väljajätmine kõiki finantsteenuseid, nagu panga-, krediidi-, kindlustus-, sealhulgas edasikindlustusteenused, ameti- või personaalpensioniteenused, väärtpaberi-, investeerimisfondide, makse- ja investeerimisinõustamisteenused, sealhulgas teenused, mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta¹ I lisas.
- (19) Arvestades et 2002. aastal võeti vastu elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid ning nendega seonduvaid vahendeid ja teenuseid käsitlev õigusaktide kogum, millega kehtestati õiguslik raamistik siseturul kõnealusele valdkonnale juurdepääsu lihtsustamiseks, eelkõige enamiku individuaalsete autoriseerimisskeemide kaotamise kaudu, tuleks nimetatud õigusaktidega reguleeritud küsimused käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.

¹ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

- (20) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividega Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv)¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv)², Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)⁴ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv)⁵ hõlmatud elektrooniliste sideteenustega seonduvate küsimuste väljajätmist käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks kohaldada mitte ainult konkreetselt nendes direktiivides käsitletud küsimuste suhtes, vaid ka küsimustes, milles direktiividega on liikmesriikidele selgesõnaliselt jäetud võimalus võtta teatavad meetmed vastu siseriiklikul tasandil.

¹ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

² EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

³ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁴ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

⁵ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2006/24/EÜ (ELT L 105, 13.4.2006, lk 54).

- (21) Transporditeenused, sealhulgas linnatransport, takso- ja kiirabiveod, samuti sadamateenused tuleks käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta.
- (22) Tervishoiu väljajätmine käesoleva direktiivi reguleerimisalast peaks hõlmama tervishoiu- ja farmaatsiateenuseid, mida tervishoiutöötajad osutavad patsientidele, et hinnata, säilitada või taastada nende tervislikku seisundit, kui asjaomased tegevused on liikmesriigis, kus neid osutatakse, reserveeritud reguleeritud tervishoiuala esindajatele.
- (23) Käesolev direktiiv ei mõjuta tervishoiuteenuste hüvitamist, kui teenust osutatakse muus liikmesriigis kui see, mille elanik ravi saaja on. Küsimust on korduvalt Euroopa Kohtus arutatud ning kohus on tunnistanud patsiendi õigusi. Suurema õiguskindluse ja selguse saavutamiseks on oluline käsitleda antud küsimust mõnes teises ühenduse õigusaktis selles osas, milles seda küsimust ei ole käsitletud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruses (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes¹.
- (24) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta audiovisuaalteenused sõltumata nende edastamisviisist, sealhulgas kinodes pakutavad teenused. Lisaks ei kohaldata käesolevat direktiivi audiovisuaalsektoris antava liikmesriikide abi suhtes, mis on hõlmatud ühenduse konkurentsieeskirjadega.
- (25) Käesoleva direktiivi reguleerimisalast tuleks välja jätta hasartmängud, sealhulgas loteriid ja totalisaatori- ning kihlveotehingud nende tegevuste eripära tõttu, mis eeldab, et liikmesriigid rakendavad avaliku korra ja tarbijakaitsega seonduvaid poliitikaid.
- (26) Käesolev direktiiv ei piira asutamislepingu artikli 45 kohaldamist.

¹ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 629/2006 (ELT L 114, 27.4.2006, lk 1).

- (27) Käesolev direktiiv ei peaks hõlmama sotsiaalteenuseid, mida osutavad riik või riigi volitatud teenuseosutajad või riigi tunnustatud heategevusorganisatsioonid elamuehituse, lastehoolduse ning puudustkannatavate perede ja isikute toetamise valdkondades riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, et tagada toetus neile, kes seda püsivalt või ajutiselt eelkõige vajavad perekonna ebapiisava sissetuleku, täieliku või osalise sõltumatuse puudumise tõttu ja neile, keda ähvardab marginaliseerumise oht. Need teenused on olulised, et tagada põhiõigus inimväärikusele ja terviklikkusele, need väljendavad sotsiaalse ühtekuuluvuse ja solidaarsuse põhimõtteid ning käesolev direktiiv ei tohiks neid mõjutada.
- (28) Käesolevas direktiivis ei käsitleta sotsiaalteenuste rahastamist ega nendega seotud abisüsteeme. Samuti ei mõjuta direktiiv liikmesriikide kehtestatud kriteeriume ega tingimusi, millega tagatakse, et sotsiaalteenused täidavad tõhusalt avalike huvide ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi. Lisaks sellele ei peaks mõjutama direktiiv universaalteenuse põhimõtet liikmesriikide sotsiaalteenustes.
- (29) Kuivõrd asutamisleping näeb ette konkreetsed õiguslikud alused maksustamise küsimustele ning nimetatud valdkonnas juba vastuvõetud ühenduse õigusaktidele, tuleks direktiivi reguleerimisalast välja jätta maksustamise valdkond.

- (30) Teenuste osutamise valdkonda reguleerib juba märkimisväärne hulk ühenduse õigusakte. Käesolev direktiiv rajaneb ühenduse *acquis*'l ning täiendab seda. Direktiivi ja muude ühenduse õigusaktide vahelised vastuolud on kindlaks tehtud ja neid käsitletakse direktiivis, sealhulgas erandite abil. Tuleb siiski reguleerida mis tahes allesjäänud ja erandlikke juhtumeid, mille puhul direktiivi sätted ja muude ühenduse õigusaktide sätted on vastuolus. Sellise vastuolu esinemine tuleks kindlaks määrata kooskõlas asutamisõigust ja teenuste vaba liikumist käsitlevate asutamislepingu sätetega.
- (31) Käesolev direktiiv on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta¹ ja ei mõjuta selle kohaldamist. Direktiivis käsitletakse muid küsimusi kui kutsekvalifikatsioonide tunnustamisega seotud küsimused, näiteks kutsealast vastutuskindlustust, kaubanduslikke teadaandeid, multidistsiplinaarseid tegevusi ning halduslikku lihtsustamist. Piiriülese teenuse ajutise osutamise puhul tagab käesolevas direktiivis ettenähtud teenuste osutamise vabaduse sättest tehtav erand, et direktiivi 2005/36/EÜ II jaotist, mis käsitleb teenuste osutamise vabadust, ei mõjutata. Seega ei mõjuta teenuste osutamise vabaduse säte ühtegi kõnealuse direktiivi alusel kohaldatavat meetet selles liikmesriigis, kus teenust osutatakse.

¹ ELT L 255, 30.9.2005, lk 22.

- (32) Käesolev direktiiv on kooskõlas ühenduse tarbijakaitse alaste õigusaktidega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv),¹ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)².
- (33) Teenused, mida käesolev direktiiv hõlmab, on seotud paljude erinevate pidevalt muutuvate tegevustega, sealhulgas ettevõtjatele osutatavate teenustega, nagu juhtimisalane nõustamine, sertifitseerimine ja testimine; kinnisvarahooldus, sealhulgas kontorihoolitus; reklaam; värbamisteenused; ning kaubandusagentide teenused. Samuti on hõlmatud teenused, mida osutatakse nii ettevõtjatele kui tarbijatele, näiteks juriidiline ja fiskaalnõustamine; kinnisvarateenused, näiteks kinnisvara vahendus; ehitusteenused, sealhulgas arhitektide teenused; hulgikaubandus; messide korraldamine; autorent ja reisibürood. Samuti on hõlmatud tarbijatele osutatavad teenused, näiteks turismi valdkonnas, sealhulgas reisijuhtide tegevus; vabaajateenused, spordikeskused ja lõbustuspargid; ja niivõrd, kuivõrd need ei ole käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja arvatud, majapidamises osutatavad toetusteenused, nagu vanurite abistamine. Sellisteks tegevusteks võivad olla teenuseosutaja ja teenuse kasutaja lähedal asumist eeldavad teenused, teenuseosutaja või teenuse kasutaja reisimist eeldavad teenused või kaugteenused, sealhulgas Interneti kaudu osutatavad teenused.

¹ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

² ELT L 364, 9.12.2004, lk 1. Määrust on muudetud direktiiviga 2005/29/EÜ.

- (34) Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt tuleb seda, kas teatud tegevused, eelkõige avaliku sektori rahastatavad tegevused ja avalik-õiguslike isikute tegevused, kuuluvad "teenuse" mõiste alla, hinnata iga juhtumi puhul eraldi, võttes arvesse kõiki nende omadusi, eelkõige seda, kuidas neid asjaomases liikmesriigis osutatakse, korraldatakse ning rahastatakse. Euroopa Kohus on asunud seisukohale, et tasustamise põhiomadus seisneb asjaolus, et see tähendab kõnealuse teenuse eest maksmist, ning on tunnistanud, et tasustamise aspekt puudub tegevustel, mida riik teostab tasuta oma ülesannete raames sotsiaal-, kultuuri-, haridus- ja õigusvaldkonnas, näiteks riikliku haridussüsteemi raames pakutavate kursuste puhul ning selliste sotsiaalkindlustussüsteemide haldamise puhul, millel ei ole majandustegevusega seotud eesmärgid. Teenuse kasutajate poolt tasu maksmine, näiteks õppijate makstavad õppe- ja osavõtumaksud, selleks et süsteemi tegevuskulusid toetada, ei tähenda tasustamist, kuna teenust rahastatakse riigi vahenditest. Asutamislepingu artiklis 50 esitatud teenuse määratlus seega neid tegevusi ei hõlma ja seega ei kuulu need ka käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.
- (35) Mittetulunduslik amatöörsporditegevus on olulise sotsiaalse tähtsusega. Sageli on sellel üksnes sotsiaalsed või puhkusega seonduvad eesmärgid. Mainitud tegevus ei tohiks kujutada endast majandustegevust ühenduse õiguse tähenduses ega kuulu seega käesoleva direktiivi reguleerimisalasse.

- (36) "*Teenuseosutaja*" mõiste peaks hõlmama mis tahes füüsilist isikut, kes on liikmesriigi kodanik, või mis tahes juriidilist isikut, kes tegutseb liikmesriigis teenuste osutamise valdkonnas, ning kes teostab kas asutamisvabadust või kasutab teenuste vaba liikumist. Seega ei peaks piirduma teenuseosutaja mõiste üksnes piiriülese teenuse osutamisega teenuste vaba liikumise raames, vaid hõlmama ka juhtumeid, mil ettevõtja asutatakse mis tahes liikmesriigis asjaomases liikmesriigis teenuste osutamise valdkonnas tegevuse arendamiseks. Siiski ei peaks hõlmama teenuseosutaja mõiste kolmandate riikide äriühingute filiaale liikmesriigis, sest asutamislepingu artikli 48 kohaselt saavad asutamisvabaduse ja teenuste vaba liikumise eelist kasutada ainult äriühingud, mis on loodud vastavalt liikmesriigi seadustele ja millel on ühenduse piires registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht. "Teenuse kasutaja" mõiste peaks hõlmama ka kolmandate riikide kodanikke, kes kasutavad õigusi, mis on neile antud ühenduse õigusaktidega, nagu määrus (EMÜ) nr 1408/71, nõukogu 25. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/109/EÜ¹, nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel,² ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil.³ Lisaks võivad liikmesriigid laiendada teenuse kasutaja mõistet teistele kolmandate riikide kodanikele, kes nende territooriumil viibivad.

¹ ELT L 16, 23.1.2004, lk 44.

² ELT L 124, 20.5.2003, lk 1.

³ ELT L 158, 30.4.2004, lk 77.

- (37) Koht, kus teenuseosutajal on asutatud, tuleks määrata kindlaks vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale, mille kohaselt asutamise mõiste hõlmab majandustegevuse tegelikku teostamist püsivalt asutamise kaudu määramata ajavahemikuks. See nõue võib olla täidetud ka siis, kui äriühing on loodud teatud ajavahemikuks või üürib ehitist või seadeldist, mille kaudu ta oma tegevust teostab. Nõue võib olla täidetud ka siis, kui liikmesriik annab autoriseeringu piiratud ajaks konkreetsete teenuste osutamiseks. Asutamine ei pea toimuma tütarettevõtja, filiaali või esinduse vormis, vaid võib seisneda ainult kontoris, mida haldab teenuseosutaja oma personal või sõltumatu, kuid ettevõtja nimel püsivalt tegutsema volitatud isik, nagu esinduse puhul. Vastavalt sellele määratlusele, mis eeldab majandustegevuse tegelikku teostamist kohas, kus on teenuseosutaja asutamiskoht, ei piisa asutamiseks vaid postkasti olemasolust. Kui teenuseosutajal on mitu asutamiskohta, on oluline kindlaks määrata, millisest asutamiskohast konkreetset asjaomast teenust osutatakse. Kui mitme asutamiskoha tõttu on raske kindlaks määrata, millisest asutamiskohast konkreetset teenust osutatakse, on selleks koht, kus on teenuseosutaja asjaomase teenusega seotud tegevuse keskus.
- (38) "Juriidilise isiku" mõiste asutamisvabadust käsitlevate asutamislepingu sätete kohaselt jätab ettevõtjate otsustada, millises õiguslikus vormis peavad nad sobivaks oma tegevust teostada. Seega on "juriidilised isikud" asutamislepingu tähenduses on kõik isikud, kes on asutatud liikmesriigi õiguse alusel või kelle tegevus on reguleeritud liikmesriigi õigusega, sõltumata nende õiguslikust vormist.

- (39) "Autoriseerimisskeemi" mõiste peaks hõlmama muu hulgas autoriseeringute, litsentside, heakskiidu või kontsessioonide andmisega seotud haldustoiminguid ning samuti kohustust registreerida end tegevuse teostamiseks kutseala esindajana, olla kantud mõnda registrisse, nimistusse või andmebaasi, olla ametlikult kinnitatud mõne organi juurde või omandada asjaomase kutseala esindajaks olemist tõendav kaart. Autoriseering võidakse anda lisaks ametlikule otsusele ka vaikimisi tehtud otsusega, mis võib näiteks tuleneda pädeva asutuse vaikimisest või asjaolust, et huvitatud isik peab ootama taotluse kättesaamise kinnitust, selleks et alustada asjaomase tegevuse teostamist või et selline tegevus oleks seaduslik.
- (40) "Olulise avaliku huviga seotud põhjuste" mõistet, millele viidatakse käesoleva direktiivi teatavates sätetes, on Euroopa Kohus seoses asutamislepingu artiklitega 43 ja 49 oma kohtupraktikas kujundanud ning see võib ka edaspidi muutuda. Euroopa Kohtu kohtupraktikaga tunnustatud mõiste hõlmab vähemalt järgmiseid valdkondi: avalik kord, avalik julgeolek ja rahvatervis asutamislepingu artiklite 46 ja 55 tähenduses; korra säilitamine ühiskonnas; sotsiaalpoliitika eesmärgid; teenuste kasutajate kaitse; tarbijakaitse; töötajate kaitse, sealhulgas töötajate sotsiaalkaitse; loomade heaolu; sotsiaalkindlustussüsteemi finantstasakaalu säilitamine; pettuse vältimine; kõlvatu konkurentsi vältimine; keskkonna- ja linnakeskkonna kaitse, sealhulgas asulaplaneerimine; võlausaldajate kaitse; tõrgeteta õigusemõistmise tagamine; liiklusohutus; intellektuaalomandi kaitse; kultuuripoliitika eesmärgid, sealhulgas sõnavabaduse eri aspektide, eelkõige sotsiaalsete, kultuuriliste, usuliste ja filosoofiliste ühiskonnaväärtuste kaitse; kõrge haridustaseme tagamise vajadus, ajakirjanduse mitmekesisuse kaitse ja riigikeele edendamine; riigi ajaloo- ja kunstipärandi säilitamine; ja veterinaarpoliitika.

- (41) "Avaliku korra" mõiste Euroopa Kohtu tõlgenduses hõlmab kaitset tõelise ja piisavalt tõsise ohu eest, mis kahjustab mõnda ühiskonna põhihuvi, ja võib eelkõige hõlmata inimväärikuse, alaealiste ja nõrgemas olukorras olevate täiskasvanute kaitset ning loomade heaoluga seotud küsimusi. Samamoodi hõlmab avaliku julgeoleku mõiste avaliku ohutusega seotud küsimusi.
- (42) Haldustoiminguid käsitlevate eeskirjade eesmärk ei peaks olema ühtlustada haldustoiminguid, vaid kõrvaldada liialt koormavad autoriseerimisskeemid, -menetlused ja -formaalsused, mis takistavad asutamisvabaduse teostamist ja sellest tulenevalt uute teenuseid osutavate ettevõtjate loomist.

- (43) Teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise puhul on üks põhiprobleem, eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, haldustoimingute keerukus, pikkus ja õiguskindluse puudumine. Seetõttu tuleks teatud ühenduse ja siseriiklikul tasandil kaasajastamise ja hea haldustavaga seotud algatusi eeskujuks võttes kehtestada haldusliku lihtsustamise põhimõtted, mille kohaselt muu hulgas piirataks eelnevate autoriseeringute saamise kohustus juhtudele, mil see on vältimatu, ning kehtestataks põhimõte, mille kohaselt teatud ajavahemiku möödudes loetakse autoriseering pädevate asutuste poolt vaikimisi antuks. Sellise kaasajastamise puhul säilitatakse läbipaistvusele ja ettevõtjaid puudutava teabe ajakohastamisele esitatavad nõuded ning selle eesmärk on kõrvaldada viivitused, kulud ja tegevust piiravad mõjud, mis tulenevad näiteks ebavajalikest või ülemäära keerukatest ja koormavatest menetlustest, toimingute dubleerimisest, dokumentide esitamisega seotud bürokraatiast, pädevate asutuste volituste meelevaldsest kasutamisest, vastuse andmise ebamäärastest või liiga pikkadest tähtaegadest, antud autoriseeringute piiratud kehtivusajast ning ebaproportsionaalsetest tasudest ja trahvidest. Nimetatud tavadel on eriti piirav mõju ettevõtjatele, kes soovivad arendada oma tegevust teistes liikmesriikides, ning need nõuavad 25 liikmesriiki hõlmaval laienenud siseturul kooskõlastatud kaasajastamist.

- (44) Kui see on asjakohane, peaksid liikmesriigid võtma kasutusele komisjoni kehtestatud, ühenduse tasandil ühtlustatud vormid, mis on samaväärsed sertifikaadi, tõendi, või muu asutamisega seotud dokumendiga.
- (45) Haldustoimingute ja -formaalsuste läbivaatamiseks, et kindlaks teha nende lihtsustamise vajadus, peaksid liikmesriigid võtma arvesse nende toimingute ja nõuete vajadust, hulka, võimalikku dubleerimist, kulusid, selgust ja kättesaadavust, samuti viivitusi ja praktilisi probleeme, mida need võivad asjaomasele teenuseosutajale põhjustada.
- (46) Siseturul teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise hõlbustamiseks tuleks kehtestada kõikide liikmesriikide jaoks ühine haldusliku lihtsustamise eesmärk ja võtta vastu sätteid, mis käsitlevad muu hulgas teabe saamise õigust, elektroonilisi haldustoiminguid ja autoriseerimisskeemide raamistiku loomist. Teised nimetatud eesmärgi saavutamiseks siseriiklikul tasandil võetavad meetmed võivad olla näiteks teenuste osutamise valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldatavate haldustoimingute ja -formaalsuste arvu vähendamine ning ainult selliste haldustoimingute ja -formaalsuste kohaldamine, mis on vältimatud üldise huvi eesmärgi saavutamiseks ning ei dubleeri üksteist ei sisu ega eesmärgi osas.

- (47) Haldusliku lihtsustamise eesmärgil ei tohiks kehtestada üldisi vorminõudeid, nagu originaaldokumentide, kinnitatud koopiate või kinnitatud tõlke esitamise nõuet, välja arvatud juhul, kui see on objektiivselt põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega, näiteks töötajate kaitse, rahvatervise, keskkonnakaitse või tarbijakaitsega. Samuti tuleks tagada, et autoriseering võimaldaks üldjuhul teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist kogu riigi territooriumil, välja arvatud juhul, kui uue autoriseeringu nõudmine iga asutamise korral, näiteks iga uue hüpemarketi jaoks, või autoriseeringu piiramine konkreetse osaga riigi territooriumist, on objektiivselt põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega.
- (48) Kindlustamaks igale teenuseosutajale ühe koha, kus tal on võimalik täita kõik haldustoimingud ja -formaalsused, oleks kohane luua ühtsed kontaktpunktid (edaspidi ühtsed kontaktpunktid). Ühes liikmesriigis asuvate ühtsete kontaktpunktide arv võib varieeruda sõltuvalt piirkondlikest ja kohalikest pädevustest ning asjaomastest tegevustest. Ühtsete kontaktpunktide loomine ei peaks mõjutama pädevate asutuste ülesannete jaotust siseriiklikes süsteemides. Kui piirkondlikul või kohalikul tasandil on mitu pädevat asutust, võib üks neist täita ühtse kontaktpunkti ja koordinaatori rolli. Ühtseid kontaktpunkte võivad lisaks haldusasutustele luua ka kaubandus- ja käsitööstuskoad, kutseorganisatsioonid ning eraorganisatsioonid, millele liikmesriik otsustab sellise funktsiooni täita anda. Ühtsetel kontaktpunktidel on teenuseosutajate abistamisel täita oluline roll kas asutustena, mille pädevusse otseselt kuulub teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks vajalike dokumentide väljastamine, või teenuseosutaja ja vahetult pädevate asutuste vahelise vahendajana.

- (49) Ühtsete kontaktpunktide poolt võetav tasu peaks olema proportsionaalne nende poolt teostatavate haldustoimingute ja -formaalsuste maksumusega. See ei peaks takistama liikmesriikidel anda ühtsetele kontaktpunktidele õigust koguda muid halduslõive, näiteks tasu järelevalveasutustele.
- (50) Teenuseosutajatele ja teenuse kasutajatele peab teatavat liiki teave olema kergesti kättesaadav. Kuidas teenuseosutajatele ja teenuse kasutajatele teavet edastatakse peaks olema käesoleva direktiivi raames iga liikmesriigi enda otsustada. Liikmesriikide kohustust tagada, et teenusteosutajatele ja teenuse kasutajatele ning üldsusele oleks hõlpsasti kättesaadav asjakohane teave, saab täita kõnealuse teabe kättesaadavaks tegemisega veebilehekülje kaudu. Teave peab olema esitatud selgelt ja ühemõtteliselt.
- (51) Teenuse osutajatele ja teenuse saajatele antav teave peaks eelkõige hõlmama teavet menetluste ja formaalsuste kohta, pädevate asutuste kontaktandmeid, avalikele registritele ja andmebaasidele juurdepääsu tingimusi ning teavet kättesaadavate parandusmeetmete kohta ning nende ühenduste ja organisatsioonide kontaktandmeid, kellelt teenuseosutajad või teenuse kasutajad võivad praktilist abi saada. Nimetatud teave peab olema kergesti kättesaadav, st avalikkusel peab olema sellele lihtne ja takistusteta juurdepääs. Pädevate asutuste kohustus abistada teenuseosutajaid ja teenuse kasutajaid ei peaks hõlmama õigusabi osutamist üksikjuhtudel. Nõuete tavapärast tõlgendamist ja kohaldamist käsitlevat üldteavet tuleks siiski anda. Liikmesriigid määravad ise kindlaks ka sellised küsimused nagu vastutus ebaõige ja eksitava teabe edastamise korral.

- (52) Haldustoimingute ja -formaalsuste täitmiseks elektrooniliste vahendite kasutuselevõtmine mõistlikult lühikese aja jooksul on hädavajalik haldusliku lihtsustamise saavutamiseks teenuste osutamise valdkonnas ning sellest saaksid kasu nii teenuseosutajad, teenuse kasutajad kui ka pädevad asutused. Selle tulemuse saavutamiseks võib olla vajalik teenuste suhtes kohaldatavate siseriiklike seaduste ja muude õigusnormide kohandamine. Nimetatud kohustus ei peaks takistama liikmesriikidel teha lisaks elektroonilistele vahenditele kättesaadavaks ka muid vahendid selliste haldustoimingute ja -formaalsuste täitmiseks. Asjaolu, et kõnealuseid haldustoiminguid ja nõudeid peab olema võimalik täita vahemaa tagant, tähendab eelkõige seda, et liikmesriigid peavad tagama võimaluse nende täitmiseks piiriüleselt. Nimetatud kohustus ei hõlma haldustoiminguid ega nõudeid, mida nende olemusest tulenevalt ei ole võimalik vahemaa tagant täita. Samuti ei mõjuta see keelte kasutamist käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.
- (53) Litsentside andmine teatavate teenuste osutamiseks võib eeldada taotleja küsitlemist pädeva asutuse poolt, et hinnata taotleja usaldusväärsust ja sobivust kõnealuse teenuse osutamiseks. Sellistel juhtudel ei ole formaalsuste täitmine elektrooniliste vahendite teel asjakohane.

- (54) Teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu eeltingimuseks võiks olla pädevate asutuste autoriseering ainult juhul, kui selline otsus vastab mittediskrimineerimise, vajalikkuse ja proportsionaalsuse kriteeriumile. See tähendab eelkõige, et autoriseerimisskeemid peaksid olema lubatud ainult juhul, kui järelkontroll poleks asjaomaste teenuste puuduste tagantjärele kindlakstegemise võimatuse tõttu tõhus, võttes kohaselt arvesse eelkontrolli puudumisest tuleneda võivaid riske ja ohte. Käesoleva direktiivi vastavatele sätetele ei saa siiski tugineda selliste autoriseerimisskeemide põhjendamisel, mis on keelatud muude ühenduse õigusaktidega, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiiv 1999/93/EÜ elektroonilisi allkirju käsitleva ühenduse raamistiku kohta¹ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiiv 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)². Vastastikuse hindamise protsessi tulemuste põhjal saab ühenduse tasandil määrata kindlaks tegevuse liigid, mille puhul autoriseerimisskeemid tuleks kaotada.
- (55) Käesolev direktiiv ei peaks piirama liikmesriigi võimalust võtta autoriseering pärast selle andmist tagasi, kui autoriseeringu andmise tingimused ei ole enam täidetud.

¹ EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12.

² EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

- (56) Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale moodustavad rahvatervis, tarbijakaitse, loomatervis ja linnakeskkonna kaitse olulise avaliku huviga seotud põhjused. Need olulise avaliku huviga seotud põhjused võivad õigustada autoriseerimisskeemide ja muude piirangute kohaldamist. Mitte ühegi autoriseerimisskeemiga ei tohiks aga kaasneda diskrimineerimist kodakondsuse alusel. Lisaks peaks alati järgima vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet.
- (57) Käesolevas direktiivis sisalduvad autoriseerimisskeeme käsitlevad sätted puudutavad juhtumeid, mille puhul teenuste osutamise valdkonnale juurdepääs või selles valdkonnas tegutsemine ettevõtjate poolt eeldab pädeva asutuse otsust. See ei puuduta pädevate asutuste otsuseid teatud teenuse osutamiseks avalik-õigusliku või eraõigusliku isiku loomise kohta ega ka pädevate asutuste sõlmitavaid lepinguid teatud sellise teenuse osutamiseks, mis on reguleeritud riigihankeid käsitlevate eeskirjadega, kuna käesolevas direktiivis neid eeskirju ei käsitleta.
- (58) Teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ja selles valdkonnas tegutsemise hõlbustamiseks on oluline autoriseerimisskeeme ja nende põhjendusi hinnata ja neist teavitada. Kõnealune teavitamise kohustus kehtib üksnes autoriseerimisskeemide olemasolu, mitte autoriseeringu andmise kriteeriumide ega tingimuste kohta.
- (59) Autoriseering peaks reeglina võimaldama teenuseosutajal teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutseda kogu riigi territooriumil, kui territooriumi piiramine on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega. Näiteks võivad keskkonnakaitsealased kaalutlused õigustada nõuet saada liikmesriigi territooriumi iga ehitise jaoks eraldi autoriseering. See säte ei peaks mõjutama piirkondlikke ja kohalikke pädevusi anda liikmesriikide territooriumil autoriseeringuid.

- (60) Käesolev direktiiv ning eelkõige selle autoriseerimisskeeme ja autoriseerimise territoriaalset kohaldatavust käsitlevad sätted ei mõjuta liikmesriikidesisest piirkondlike või kohalike, kaasa arvatud piirkondliku ja kohaliku omavalitsuse pädevuste jaotust.
- (61) Säte autoriseeringu andmiseks vajalike tingimuste dubleerimise vältimise kohta ei peaks takistama liikmesriike kohaldamast oma tingimusi, nagu need on kindlaks määratud autoriseerimisskeemis. Sel juhul on üksnes vajalik, et kui pädevad asutused otsustavad selle üle, kas autoriseeringu taotleja on nimetatud tingimused täitnud, võtaksid nad arvesse taotleja poolt teises liikmesriigis juba täidetud samaväärseid tingimusi. Kõnealune säte ei peaks nõudma teise liikmesriigi autoriseerimisskeemis ettenähtud autoriseeringu andmiseks nõutavate tingimuste kohaldamist.
- (62) Konkreetseks tegevuseks antavate autoriseeringute arv on loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesuse tõttu piiratud, tuleb kasutada mitme võimaliku kandidaadi vahel valimise menetlust eesmärgiga arendada avatud konkurentsi kaudu teenuse kasutajatele osutatavate teenuste kvaliteeti ja tingimusi. Sellise menetluse puhul tuleks tagada läbipaistvus ja erapooletus ning sel viisil antud autoriseeringu kehtivusaeg ei võiks olla ülemäära pikk ega automaatselt uuendatav, samuti ei või see anda mingeid eeliseid teenuseosutajale, kelle autoriseering on just lõppenud. Eelkõige tuleks antava autoriseeringu kehtivusaeg määrata kindlaks viisil, mis ei piira ega takista vaba konkurentsi rohkem, kui on vajalik selleks, et võimaldada teenuseosutajal korvata investeeringuga seotud kulud ja teenida investeeritud kapitalilt õiglast tulu. Käesolev säte ei peaks takistama liikmesriike piiramast antavate autoriseeringute arvu muudel põhjustel kui loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesus. Kõnealuste autoriseeringute suhtes kohaldatakse igal juhul käesoleva direktiivi teisi sätteid, mis käsitlevad autoriseerimisskeeme.

- (63) Teistsuguse korra puudumisel, kui vastust ei anta teatud ajavahemiku jooksul, loetakse autoriseering antuks. Teatud tegevuste suhtes võib siiski kehtestada teistsuguse korra, kui see on objektiivselt põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjustega, sealhulgas kolmandate isikute seadusliku huviga. Selline teistsugune kord võiks sisaldada liikmesriikide eeskirju, mille kohaselt loetakse taotlus juhul, kui pädeva asutuse käest pole vastust saadud, tagasilükatuks; taotluse tagasilükkamist peab olema võimalik kohtutes vaidlustada.
- (64) Tõelise teenuste siseturu loomiseks tuleks kaotada mis tahes asutamisvabaduse ja teenuste vaba liikumise piirangud, mis siiani teatud liikmesriikide õigusaktides esinevad ja mis ei ole kooskõlas asutamislepingu artiklitega 43 ja 49. Eelkõige tuleks keelata teenuste siseturgu mõjutavad piirangud ning need võimalikult kiiresti ja süstemaatiliselt kaotada.

- (65) Asutamisvabadus rajaneb eelkõige võrdse kohtlemise põhimõttel, mille kohaselt ei ole keelatud mitte üksnes igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel, vaid ka igasugune kaudne diskrimineerimine, mille aluseks on muud põhjused, ent mis võib tuua kaasa sama tulemuse. Seega ei võiks liikmesriigis peamise või teise tegevusena teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ega selles valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldada selliseid kriteeriume nagu asutamiskoht, elukoht, alaline asukoht või peamine teenuste osutamise koht. Need kriteeriumid ei peaks hõlmama siiski nõudeid, mille kohaselt teenuseosutaja või mõni tema töötajatest või esindajatest peab viibima oma tegevuse teostamise ajal kohal, kui see on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega. Lisaks ei peaks liikmesriik saama piirata selliste äriühingute õigusvõimet ega kohtumenetluste algatamise õigust, kes on registreeritud teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt ja kellel on kõnealuse teise liikmesriigi territooriumil peamine asutamiskoht. Lisaks sellele ei peaks liikmesriigid andma mis tahes eeliseid teenuseosutajatele, kellel on sidemed riikliku või kohaliku tasandi sotsiaal-majandusliku keskkonnaga; piirata asutamiskoha alusel teenuseosutaja vabadust omandada, kasutada või võõrandada õigusi ja kaupu või saada mitmesugust krediiti või hankida ruume, kui need valikud on kasulikud teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks või selles valdkonnas tegutsemiseks.
- (66) Juurdepääs teenusealasele tegevusele liikmesriigi territooriumil ei peaks sõltuma majandusalalase põhjendatuse testist. Majandusliku põhjendatuse testi kui autoriseeringu andmise ühe eelduse keelamine peaks hõlmama teste kui selliseid, ent mitte nõudeid, mis on objektiivselt põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjustega, näiteks linnakeskkonna kaitse, sotsiaalpoliitika või rahvatervis. See keeld ei peaks mõjutama konkurentsioiguse kohaldamise eest vastutavate asutuste pädevuse teostamist.

- (67) Finantstagatiste ja kindlustuse osas puudutab nõuete keelustamine üksnes kohustust, et nõutud finantstagatised või kindlustus peavad olema saadud asjaomasest liikmesriigis asutatud finantsasutuselt.
- (68) Eelneva registreerimise osas peaks nõuete keelustamine puudutama üksnes kohustust, et teenuseosutaja oleks enne asutamist konkreetsel ajavahemikul olnud registreeritud asjaomase liikmesriigi registris.
- (69) Siseriiklike reeglite ja eeskirjade kaasajastamise koordineerimiseks siseturu nõuetega kooskõlas oleval viisil tuleb hinnata teatavaid mittediskrimineerivaid siseriiklikke nõudeid, mis oma olemusest tulenevalt võivad oluliselt piirata asutamisvabaduse alusel teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist, või selle koguni välistada. Kõnealuse hindamise puhul hinnatakse üksnes nimetatud nõuete vastavust kriteeriumidele, mis Euroopa Kohus asutamisvabaduse suhtes on juba kehtestanud. See ei peaks puudutama ühenduse konkurentsioiguse kohaldamist. Kui sellised nõuded on diskrimineerivad, ei ole objektiivselt põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega või on ebaproportsionaalsed, tuleb need tühistada või neid muuta. Kõnealuse hindamise tulemus on erinev sõltuvalt tegevuse olemusest ning asjaomasest avalikust huvist. Eelkõige sellised nõuded peavad olema täielikult õigustatud siis, kui need on suunatud sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamisele.

- (70) Käesoleva direktiivi tähenduses ja ilma, et see piiraks asutamislepingu artikli 16 kohaldamist, võib teenuseid käsitada üldist majandushuvi pakkuvate teenustena üksnes juhul, kui neid osutatakse avalikku huvi pakkuva eriülesande raames, mille teenuseosutajale on usaldanud asjaomane liikmesriik. Ülesanne tuleks määrata ühe või enama õigusaktiga, mille vormi üle otsustab asjaomane liikmesriik ise ja millega tuleks täpsustada eriülesande täpne olemus.
- (71) Käesolevas direktiivis sätestatud vastastikune hindamine ei peaks mõjutama liikmesriikide vabadust kehtestada oma õigusaktides avalike huvide kaitsmine kõrgel tasemel, eelkõige seoses sotsiaalpoliitika eesmärkidega. Peale selle on vajalik, et vastastikusel hindamisel võetaks täielikult arvesse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste eripära ning neile antud eriülesandeid. Seda võivad õigustada teatud piiranguid asutamisvabadusele, eelkõige juhul, kui selliste piirangute eesmärk on rahvatervise kaitse ja sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamine ning kui need vastavad artikli 15 lõike 3 punktides a, b ja c sätestatud tingimustele. Näiteks seoses kohustusega valida teatud õiguslik vorm teatavate sotsiaalvaldkonda kuuluvate teenuste osutamiseks on kohus juba tunnistanud, et teenuseosutajale mittetulunduslikus vormis tegutsemise nõude esitamine võib olla õigustatud.
- (72) Üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele on antud olulised ülesanded, mis on seotud sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvusega. Käesolevas direktiivis ettenähtud hindamine ei tohiks takistada selliste ülesannete täitmist. Hindamine ei tohiks mõjuda selliste ülesannete täitmiseks vajalikke nõudeid, kuid samas tuleks käsitleda põhjendamatuid piiranguid asutamisvabadusele.

- (73) Läbivaatamisele kuuluvad siseriiklikes eeskirjades sätestatud nõuded, millega muudel kui kutsekvalifikatsiooniga seotud põhjustel antakse juurdepääs tegevustele üksnes teatavatele teenuseosutajatele. Kõnealused nõuded võivad hõlmata teenuseosutaja kohustust kasutada konkreetset õiguslikku vormi, eelkõige nõuet tegutseda juriidilise isikuna, üksikisiku omandis oleva äriühinguna, mittetulundusorganisatsioonina või ainult füüsiliste isikute omandis oleva äriühinguna, ja nõudeid, mis seonduvad äriühingus osaluse omamisega, eelkõige kohustust omada teatavat minimaalset aktsiakapitali teatavate teenuste osutamiseks või kohustust omada teatavat spetsiifilist kutsekvalifikatsiooni, et omada aktsia- või osakapitali teatavates äriühingutes või juhtida teatavaid äriühinguid. Kehtestatud miinimum- ja/või maksimumhindade vastavuse hindamine asutamisevabaduse suhtes hõlmab üksnes pädevate asutuste poolt spetsiaalselt teatavate teenuste osutamiseks kehtestatud hindasid ega hõlma näiteks majade rendihindade kindlaksmääramise üldeeskirju.
- (74) Vastastikune hindamine tähendab seda, et õigusaktide ülevõtmisperioodil peavad liikmesriigid kõigepealt oma õigusaktid üle vaatama, et teha kindlaks, kas eespool nimetatud nõuded on nende õigussüsteemides olemas. Hiljemalt ülevõtmisperioodi lõpuks peaksid liikmesriigid koostama aruande oma ülevaatuse tulemuste kohta. Iga aruanne esitatakse kõikidele liikmesriikidele ja huvitatud isikutele. Seejärel peavad liikmesriigid kuue kuu jooksul esitama oma tähelepanekud kõnealuste aruannete kohta. Hiljemalt ajaks, kui käesoleva direktiivi ülevõtmise kuupäevast on möödunud üks aasta, peaks komisjon koostama kokkuvõtva aruande, vajadusel koos edasise algatusi käsitlevate ettepanekutega. Vajadusel abistaks neid komisjon koostöös liikmesriikidega, et töötada välja ühine meetod.
- (75) Asjaolu, et käesolevas direktiivis nähakse ette teatud nõuete tühistamine või hindamine liikmesriikide poolt ülevõtmisperioodi jooksul, ei piira mis tahes rikkumismenetluste algatamist liikmesriikide vastu, kes jätavad oma asutamislepingu artiklist 43 või 49 tulenevad kohustused täitmata.

- (76) Käesolev direktiiv ei puuduta kaupade vaba liikumist käsitlevate asutamislepingu artiklite 28–30 kohaldamist. Teenuste osutamise vabaduse sätest tulenevalt keelatud piirangud hõlmavad nõudeid, mida kohaldatakse teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ja selles valdkonnas tegutsemise suhtes, mitte nõudeid, mida kohaldatakse kaupade kui niisuguste suhtes.
- (77) Kui ettevõtja siirdub teenuste osutamise eesmärgil teise liikmesriiki, tuleb asutamisvabadusega hõlmatud tegevusi eristada tegevustest, mida nende ajutisusest tulenevalt hõlmab teenuste vaba liikumise põhimõte. Asutamisvabaduse ja teenuste vaba liikumise põhimõtte eristamisel on Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt võtmeküsimus, kas ettevõtja on või ei ole asutatud liikmesriigis, kus asjaomast teenust osutatakse. Kui ettevõtjal on asutatud liikmesriigis, kus ta oma teenuseid osutab, peaks ta kuuluma asutamisvabaduse kohaldamisalasse. Kui aga ettevõtja ei ole asutatud liikmesriigis, kus ta oma teenuseid osutab, tuleks kohaldada tema tegevuse suhtes teenuste vaba liikumist. Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei tule asjaomaste tegevuste ajutisus kindlaks määrata mitte ainult teenuse osutamise kestuse, vaid ka selle regulaarsuse, perioodilisuse või jätkuvuse alusel. Tegevuse ajutisus ei peaks tähendama, et teenuseosutaja ei või liikmesriigis, kus teenust osutatakse, kasutada teatud infrastruktuuri, nagu kontorit, bürood või nõustamisruume, kui selline infrastruktuur on asjaomase teenuse osutamiseks vajalik.

- (78) Selleks et kindlustada teenuste vaba liikumise tõhus rakendamine ning tagada, et teenuse kasutajad ja teenuseosutajad võiksid teenustest kasu saada ning pakkuda teenuseid terves ühenduses riigipiiridest sõltumata, tuleks selgitada, millises ulatuses võib kohaldada selle liikmesriigi nõudeid, kus teenust osutatakse. On vältimatu näha ette, et teenuste osutamise vabaduse säte ei takistaks liikmesriikidel, kus teenust osutatakse, kehtestada kooskõlas artikli 16 lõike 1 punktides a kuni c sätestatud põhimõtetega konkreetseid nõudeid avaliku korra või avaliku julgeolekuga seotud põhjustel või rahvatervise või keskkonna kaitse eesmärkidel.
- (79) Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt jääb liikmesriigile õigus võtta meetmeid takistamiseks seda, et teenuseosutajad ei kuritarvitaks siseturu põhimõtteid kasusaamise eesmärgil. Teenuseosutajapoolset kuritarvitamist tuleks käsitleda igal üksikjuhtumil eraldi.
- (80) Tuleb tagada, et teenuseosutajal oleks võimalik võtta endaga kaasa oma teenuse osutamiseks vajalikud seadmed, kui ta siirdub teenust osutama teise liikmesriiki. Eelkõige on tähtis vältida juhtumeid, kui teenust ei saa ilma seadmeteta osutada, või olukordi, mis toovad teenuseosutajatele kaasa lisakulutused, mis tulenevad näiteks tavapäraselt kasutatavatest seadmetest erinevate seadmete rentimisest või ostmisest või vajadusest oma tavapärase tegutsemise viisist märkimisväärselt kõrvale kalduda.

- (81) Seadmete mõiste ei osuta füüsilistele esemetele, mis tarnitakse teenuseosutaja poolt kliendile või mis teenuse osutamise tulemusel saavad füüsilise eseme osaks (ehitusmaterjalid ja varuosad) või mis teenuse osutamise käigus kasutatakse ära kohapeal või jäetakse sinna maha (põlevad kütused, lõhkeained, ilutulestikuvahendid, pestitsiidid, mürgained ja ravimid).
- (82) Käesoleva direktiivi sätted ei peaks välistama liikmesriikide poolt töötingimusi käsitlevate eeskirjade kohaldamist. Õigusnormidega sätestatud eeskirjad peavad vastavalt asutamislepingule olema põhjendatud töötajate kaitsega seotud põhjustel ning olema mittediskrimineerivad, vajalikud ja proportsionaalsed, vastavalt Euroopa Kohtu tõlgendusele, ning kooskõlas muude asjakohaste ühenduse õigusaktidega.
- (83) Tuleb tagada, et teenuste osutamise vabaduse sätestest oleks võimalik kõrvale kalduda ainult eranditega hõlmatud valdkondades. Nimetatud erandid on vajalikud selleks, et võtta arvesse siseturu integreerimise taset või teatavaid teenuseid käsitlevaid ühenduse õigusakte, mille kohaselt teenuseosutaja suhtes kohaldatakse muu kui asutamiskohaks oleva liikmesriigi õigust. Erandite puhul võidakse võtta teatud üksikjuhtudel ja teatavate rangete menetluslike ja sisuliste tingimuste alusel meetmeid teatud teenuseosutaja vastu. Lisaks peaks teenuste vaba liikumise mis tahes piiramine olema erandkorras lubatud ainult siis, kui see on kooskõlas põhiõigustega, mis moodustavad ühenduse õiguskorras sätestatud õiguslaste üldpõhimõtete lahutamatu osa.
- (84) Postiteenuseid käsitlev erand teenuste osutamise vabaduse sätestest peaks hõlmama nii universaalteenuse osutajale reserveeritud tegevust kui ka muid postiteenuseid.

- (85) Teenuste osutamise vabaduse sätestest tehtav erand, mis käsitleb võla kohtulikku sissenõudmist, ja viide võimalikule tulevasele ühtlustamisaktile peaks puudutama üksnes selliste teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ja selles valdkonnas tegutsemist, mis eelkõige seisnevad kohtuasja algatamises seoses võlgade sissenõudmisega.
- (86) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada töötingimusi, mida kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/71/EÜ kohaselt töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega¹ nende töötajate suhtes, kes on lähetatud teenuse osutamiseks teise liikmesriigi territooriumile. Niisugustel juhtudel näeb direktiiv 96/71/EÜ ette, et teenuseosutajad peavad järgima töötingimusi, mida kohaldatakse teatavates valdkondades nendes liikmesriikides, kus teenust osutatakse. Need on järgmised: maksimaalne töötaja pikkus ja minimaalne puhkeaja pikkus, tasulise põhipuhkuse minimaalne pikkus, töötasu miinimummäärad, sealhulgas ületunnitöötasud, töötajate vahendamise tingimused, eelkõige ajutist tööjõudu vahendavate ettevõtjate töötajate kaitse, töötervishoiu-, tööohutus- ja tööhügieeni tingimused, rasedate ja hiljuti sünnitanud naiste, laste ja noorukite töötingimustega seotud kaitsemeetmed, meeste ja naiste võrdse kohtlemisega seotud tingimused ja muud mittediskrimineerimist käsitlevad sätted. See ei puuduta ainult seadusega kehtestatud töötingimusi, vaid ka tingimusi, mis on kehtestatud kollektiivlepingutes või vahekohtu otsusega, mis on kas ametlikult teatavaks tehtud või *de facto* üldiselt kohaldatavad direktiivi 96/71/EÜ tähenduses. Lisaks sellele ei peaks käesolev direktiiv takistama liikmesriike kohaldamast avaliku korra alusel töötingimusi muudes kui direktiivi 96/71/EÜ artikli 3 lõikes 1 loetletud küsimustes.

¹ EÜT L 18, 21.2.1997, lk 1.

- (87) Käesolev direktiiv ei tohiks samuti mõjutada töötingimusi juhul, kui piiriülese teenuse osutamiseks palgatud töötaja võetakse tööle liikmesriigis, kus teenust osutatakse. Lisaks ei peaks mõjutama käesolev direktiiv teenuse osutamise kohaks olevate liikmesriikide õigust määrata kindlaks töösuhte olemasolu ja eristada füüsilisest isikust ettevõtjaid ning töötajaid, sealhulgas "ebaõigeid füüsilisest isikust ettevõtjaid". Töösuhte oluline tunnus peaks olema asutamislepingu artikli 39 tähenduses asjaolu, et teatud ajavahemiku jooksul osutab isik teenuseid teisele isikule tema juhtimisel, mille eest ta saab tasu; isiku mis tahes muud tegevust väljaspool alluvussuhet tuleb pidada asutamislepingu artiklite 43 ja 49 tähenduses tegutsemiseks füüsilisest isikust ettevõtjana.
- (88) Teenuste osutamise vabaduse säte ei peaks kehtima juhtudel, mil liikmesriigis on kooskõlas ühenduse õigusega tegevus reserveeritud kindlale elukutsele, näiteks nõue, mille kohaselt annab õigusnõu jurist.
- (89) Erandi tegemine teenuste osutamise vabaduse sättest kasutamiskohast erinevas liikmesriigis liisitud sõidukite registreerimisega seotud küsimustes tuleneb Euroopa Kohtu kohtupraktikast, milles tunnistatakse, et liikmesriik võib oma territooriumil kasutatavate sõidukite puhul sellise kohustuse kehtestada, tingimusel et see on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Nimetatud väljaarvamine ei hõlma juhuslikku või ajutist rentimist.

- (90) Käesolevat direktiivi ei kohaldata teenuseosutaja ja kliendi, samuti tööandja ja töötaja vaheliste lepinguliste suhete suhtes. Teenuseosutaja lepinguliste või lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks rahvusvahelise eraõiguse sätetega.
- (91) Liikmesriikidele tuleks anda võimalus võtta teenuste ohutusega seotud põhjustel erandkorras ja üksikjuhtumipõhiselt meetmeid, millega teises liikmesriigis asutatud omava teenuseosutaja suhtes tehakse erand teenuste osutamise vabaduse sättest. Selliste meetmete võtmine peaks olema võimalik üksnes siis, kui ühenduse tasandil ei ole toimunud ühtlustamist.
- (92) Käesoleva direktiiviga vastuolus olevad teenuste vaba liikumise piirangud võivad tuleneda mitte üksnes teenuseosutajate suhtes kohaldatavatest meetmetest, vaid ka mitmetest tõketest, mis takistavad teenuse kasutajate, eelkõige tarbijate poolt teenuste kasutamist. Käesolevas direktiivis on näitena esitatud teatud liiki piirangud, mida kohaldatakse teenuse kasutaja suhtes, kes soovib kasutada teenust, mida osutab teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja. Siia kuuluvad ka juhtumid, mille puhul teenuse kasutajatel lasub kohustus saada kõnealuse liikmesriigi pädevatelt asutustelt autoriseering või esitada neile deklaratsioon, selleks et nad saaks teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja teenust kasutada. See ei puuduta üldisi autoriseerimisskeeme, mida kohaldatakse samuti sellise teenuse kasutamise suhtes, mida osutab samas liikmesriigis asutatud teenuseosutaja.

- (93) Konkreetse teenuse kasutamiseks antava rahalise abi mõistet ei kohaldata liikmesriikide antava abi süsteemide suhtes, eelkõige sotsiaalvaldkonnas või kultuurisektoris, mis on hõlmatud ühenduse konkurentsieeskirjadega, ega üldise rahalise abi suhtes, mis ei ole konkreetse teenuse kasutamisega seotud, näiteks stipendiumid või õppelaenud.
- (94) Teenuste vaba liikumist käsitlevate asutamislepingus sisalduvate reeglite kohaselt on keelatud diskrimineerimine teenuse kasutaja kodakondsuse või elukohaks oleva riigi või piirkonna alusel. Selline diskrimineerimine võib esineda teise liikmesriigi kodanikele kehtestatud kohustusena esitada originaaldokumente, tõestatud koopiaid, kodakondsuse tõendeid või dokumentide ametlikke tõlkeid selleks, et neil oleks võimalik kasutada teenust või saada soodsamate tingimuste või hindadega seotud eeliseid. Samas ei peaks välistama diskrimineerivate nõuete kehtestamise keeld soodustuste, eelkõige tariifsete soodustuste andmist teatavatele teenuse kasutajatele, kui selline soodustuste andmine põhineb õiguspärastel ja objektiivsetel kriteeriumidel.

- (95) Mittediskrimineerimise põhimõtte teenuste siseturul tähendab seda, et teenuse kasutaja ja eelkõige tarbija juurdepääsu üldsusele pakutavale teenusele ei tohi välistada ega piirata, kohaldades avalikkusele kättesaadavaks tehtud üldtingimustes sisalduvat kriteeriumi, mis on seotud teenuse kasutaja kodakondsuse või elukohaga. See ei tähenda, et tegemist oleks õigusvastase diskrimineerimisega, kui niisugustes üldtingimustes nähakse ette eri tasumäärade ja tingimuste kohaldamine teenuse osutamise suhtes, kui kõnealuste tasumäärade, hindade ja tingimuste õigustuseks on objektiivsed põhjused, mis võivad olla riigiti erinevad, nagu kaugest vahemaast tingitud lisakulud või teenuse osutamise tehnilised iseärasused, erinevad turutingimused, nagu hooajalisusest, liikmesriikide erinevatest puhkuseperioodidest ja eri konkurentide hinnakujundusest mõjutatud suurem või väiksem nõudlus, või asutamiskoha liikmesriigi reeglitest erinevate reeglitega seotud lisariskid. Samuti ei tähenda see, et tarbijale teenuse osutamata jätmine konkreetsel territooriumil nõutavate intellektuaalomandi õiguste puudumise tõttu tähendaks ebaseaduslikku diskrimineerimist.

- (96) On asjakohane sätestada, et ühe viisina, kuidas teenuseosutaja võib teenuse kasutajale kohustuslikus korras edastatava teabe hõlpsasti kättesaadavaks teha, peab ta teada andma oma elektroonilise aadressi, sealhulgas oma veebilehekülje aadressi. Lisaks ei peaks kohustus esitada teatavat informatsiooni teenuseosutaja teenuseid üksikasjalikult tutvustavates dokumentides hõlmama üldist laadi kaubanduslikke teadaandeid, nagu näiteks reklaam, vaid pigem dokumente, sealhulgas veebileheküljel olevaid dokumente, mis kirjeldavad üksikasjalikult pakutavat teenust.
- (97) On asjakohane sätestada käesolevas direktiivis teatavad eeskirjad kõrge kvaliteedi kohta, tagades eelkõige teavet ja läbipaistvust käsitlevate nõuete täitmise. Neid eeskirju tuleks kohaldada nii teenuste piiriülesel osutamisel liikmesriikide vahel kui ka selliste teenuste puhul, mida osutab liikmesriigis seal asutatud teenuseosutaja, ilma et see põhjustaks väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele asjatut bürokraatiat. Need eeskirjad ei peaks takistama kuidagi liikmesriike kooskõlas käesoleva direktiivi ja muude ühenduse õigusaktidega kohaldamast täiendavaid või erinevaid kvaliteedinõudeid.
- (98) Kui ettevõtja osutab teenuseid, millega kaasnevad teenuse kasutaja või kolmanda isiku jaoks otsesed ja konkreetsed tervise-, ohutus- või finantsriskid, peaks ta üldjuhul olema kaetud asjakohase kutsealase vastutuskindlustuse või mõne muu samaväärse või võrreldava garantiiga, mis tähendab eelkõige seda, et selline ettevõtja peaks reeglina omama piisavat kindlustuskatet selliste teenuste osas, mida osutatakse ühes või mitmes liikmesriigis, milleks ei ole asutamiskoha liikmesriik.

- (99) Kindlustus või garantii peaks olema kooskõlas riski iseloomu ja ulatusega. Seega peaks teenuse osutajatel olema piiriülene kindlustuskate vaid juhul, kui see teenuseosutaja tegelikult osutab teenuseid teistes liikmesriikides. Liikmesriigid ei peaks sätestama täpsemaid eeskirju kindlustuskatte kohta ega määrama kindlustatud summa alammäärasid või piiranguid kindlustuskatte nõude eranditest. Teenuseosutajad ja kindlustusseltsid peaksid säilitama paindlikkuse kindlustuspoliiside sõlmimisel, arvestamaks täpselt riski iseloomu ja ulatust. Lisaks sellele ei ole asjaomase kindlustuse kohustust vaja sätestada seadusega. Peaks piisama sellest, kui kohustus sõlmida kindlustus on sätestatud kutseasutuste poolt kehtestatud eeskirjades. Ka ei peaks kindlustusseltsidel olema kohustust kindlustuskatet pakkuda.
- (100) Vaja on kaotada täielikud keelud, mis on seotud reguleeritud kutsealade kaubanduslike teadaannetega, kusjuures ei ole mõeldud keelde, mis puudutavad kaubanduslike teadaannete sisu, vaid pigem keelde, mis üldisel viisil keelavad teatud kutseala puhul ühe või mitme kaubandusliku teadaande vormi kasutamise, näiteks igasugune kuulutamise keeld ühes või mitmes meediakanalis. Kaubanduslike teadaannete sisu ja meetoditega seoses on vaja julgustada kutsetöötajaid koostama tegevusjuhendeid ühenduse tasandil vastavalt ühenduse õigusaktidele.

- (101) Teenuse kasutajate, eelkõige tarbijate huvidest lähtuvalt on vajalik tagada, et teenuseosutajatel on võimalus pakkuda multidistsiplinaarseid teenuseid ning et asjakohased piirangud oleksid põhjendatud vajadusega tagada reguleeritud kutsealade erapooletus ja sõltumatus ning terviklikkus. See ei mõjuta sõltumatuse tagamise eesmärgil konkreetsetele tegevustele seatud piiranguid ja keelde juhtudel, mil liikmesriik usaldab teenuseosutajale konkreetse ülesande elluviimise, eelkõige linnaarenduse valdkonnas, ning samuti ei peaks mõjutama see konkurentsieeskirjade kohaldamist.
- (102) Et suurendada läbipaistvust ning edendada teenuse kasutajatele pakutavate ja osutatavate teenuste kvaliteeti käsitlevatel kriteeriumidel põhinevate hinnangute andmist, on oluline tagada, et kvaliteedimärkide ja asjaomaste teenuste muude eristusmärkidega seotud teave oleks hõlpsasti kättesaadav. Läbipaistvuse tagamise kohustus on eriti oluline sellistes valdkondades nagu turism, eelkõige hotellindus, kus klassifitseerimise süsteemi kasutamine on laialt levinud. Lisaks on kohane uurida, mil määral võiks standardimine Euroopa tasandil edendada pakutavate teenuste vastavust ja teenuste osutamise kvaliteeti. Euroopa standardid koostatakse Euroopa standardimisasutuste - Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituudi (ETSI) poolt. Vajadusel võib komisjon kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiiviga 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenustest teatamise kord,¹ anda välja volituse konkreetsete Euroopa standardite koostamiseks.

¹ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

- (103) Võimalike probleemide lahendamiseks kohtuotsuse täitmisel on kohane sätestada, et liikmesriigid tunnustavad teises liikmesriigis asutatud selliste asutuste või organite nagu pankade, kindlustajate või muude finantsteenuste osutajate poolt antud samaväärseid garantiisid.
- (104) Liikmesriikide tarbijakaitsega tegelevate ametiasutuste võrgustiku väljaarendamine, mida käsitletakse määruses (EÜ) nr 2006/2004, täiendab käesolevas direktiivis sätestatud koostööd. Tarbijakaitset käsitlevate õigusaktide kohaldamine piiriülese tegevuse juhtudel, eelkõige uute turundus- ja müügitavade osas, aga ka vajadus kõrvaldada teatud selles valdkonnas koostööd tõkestavad takistused, tingib vajaduse suurema liikmesriikidevahelise koostöö järele. Eelkõige tuleb kõnealuses valdkonnas tagada, et liikmesriigid nõuaksid nende territooriumitel tegutsevate ettevõtjate, kelle tegevus on suunatud teise liikmesriigi tarbijatele, ebaseadusliku tegevuse lõpetamist.
- (105) Siseturu teenuste nõuetekohaseks toimimiseks on oluline halduskoostöö. Liikmesriikide vahelise koostöö puudumise tulemusena vohab teenuseosutajatele kohaldavate eeskirjade arv või dubleeritakse piiriülese tegevuse kontrollimisi ning koostöö puudumist võivad ära kasutada ka petturitest ettevõtjad järelevalvest hoidumiseks või siseriiklikest teenuste osutamise eeskirjadest möödahiilimiseks. Seetõttu on oluline sätestada liikmesriikidele tõhusaks koostööks selged õiguslikult siduvad kohustused.

- (106) Halduskoostööd käsitlevas peatükis tähenduses peaks "järelvalve" hõlmama selliseid tegevusi nagu jälgimine ja faktide kogumine, küsimuste lahendamine, karistuste jõustamine ja rakendamine ning asjakohaseid järelmeetmeid.
- (107) Tavatingimustes peaks toimuma vastastikuse abi andmine otse pädevate asutuste vahel. Liikmesriikide määratud koostööpunktidel nõutakse sellise tegevuse hõlbustamist vaid esile kerkinud raskuste korral, näiteks kui abi vajatakse pädeva asutuse väljaselgitamiseks.
- (108) Teatud vastastikuse abi kohustusi kohaldatakse kõigile käesoleva direktiiviga hõlmatud küsimustele, sealhulgas neile juhtudele, mil teenuseosutaja on asutatud teises liikmesriigis. Muid vastastikuse abi kohustusi kohaldatakse vaid piiriüleste teenuste osutamisel teenuste osutamise vabaduse sätte kohaldamisel. Täiendavaid kohustusi kohaldatakse kõigil piiriülese teenuse osutamise juhtudel, sealhulgas valdkondades, mis ei ole hõlmatud teenuste osutamise vabaduse sättega. Piiriüleste teenuste osutamise sätte peaks hõlmama juhtumeid, mil teenuseid osutatakse vahemaa tagant ning kui teenuse kasutaja siirdub teenuse saamiseks teenuse osutaja asutamiskoha liikmesriiki.
- (109) Juhul kui teenuseosutaja siirdub ajutiselt asutamiskoha liikmesriigist teise liikmesriiki, tuleb sätestada vastastikuse abi osutamise kord nende kahe liikmesriigi vahel, et kõnealusel teisel liikmesriigil oleks võimalik viia läbi kontrollimisi, ülevaatusi ja uurimisi asutamiskoha liikmesriigi taotlusel või teostada kontrollimisi omal algatusel, kui tegemist on üksnes faktiliste kontrollimistega.

- (110) Liikmesriikidel ei tohiks olla võimalik hoiduda kõrvale käesoleva direktiiviga kehtestatud eeskirjadest, sealhulgas teenuste osutamise vabaduse sätestest, korraldades kontrollimisi, ülevaatusi ja uurimisi, mis on diskrimineerivad ja ebaproportsionaalsed.
- (111) Käesoleva direktiivi sätteid, milles käsitletakse teabevahetust teenuseosutaja hea maine kohta, ei peaks välistama algatusi politseivaldkonnas ja kriminaalasjades tehtava õigusosalase koostöö alal, eelkõige teabevahetust liikmesriikide õiguskaitseorganite vahel ja karistusregistrite kohta.
- (112) Liikmesriikide vaheline koostöö nõuab hästi toimivat elektroonilist teabevahetussüsteemi, mis võimaldaks pädevatel asutustel hõlpsalt kindlaks teha asjaomased koostööpartnerid teistes liikmesriikides ja nendega tõhusal viisil suhelda.
- (113) On vajalik sätestada, et liikmesriigid koostöös komisjoniga ergutaksid huvitatud isikuid koostama ühenduse tasandil tegevusjuhendid, mille eesmärgiks on eelkõige edendada teenuste kvaliteeti ja milles võetakse arvesse iga kutseala eripära. Need tegevusjuhendid peaksid olema kooskõlas ühenduse õigusega, eelkõige konkurentsialaste õigusaktidega. Need peaks olema kooskõlas kutse-eetikast ja ametialast käitumist reguleerivate õiguslikult siduvate eeskirjadega liikmesriikides.

- (114) Liikmesriigid peaksid julgustama koostama tegevusjuhendeid, eelkõige ühenduse tasandi kutseühingute, -organisatsioonide ja -liitude poolt. Need tegevusjuhendid peaksid iga kutseala eripärast tulenevalt sisaldama reguleeritud kutsealadega seotud ärisuhtluse eeskirju ning reguleeritud kutsealade kutse-eetika eeskirju ja käitumisreegleid eelkõige eesmärgiga tagada sõltumatus, erapooletus ja ametisaladuste hoidmine. Samuti peaksid sellised tegevusjuhendid sisaldama kinnisvaramaaklerite tegevust reguleerivaid tingimusi. Liikmesriigid peaksid võtma kaasnevaid meetmeid, et julgustada kutseühinguid, -organisatsioone ja -liite rakendama ühenduse tasandil vastuvõetud tegevusjuhendeid siseriiklikul tasandil.
- (115) Ühenduse tasandi tegevusjuhendite eesmärk on kehtestada tegutsemise miinimumnõuded ning need täiendavad liikmesriikide õigusaktides kehtestatud nõudeid. Need ei takista liikmesriikidel võtta ühenduse õiguse kohaselt vastu rangemaid õiguslikke meetmeid ega kutseühendustel sätestada nende siseriiklikes tegevusjuhendites suuremat kaitset.
- (116) Kuna liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, milleks on liikmesriikides teenuseosutajate asutamisevabadust ja liikmesriikide vahel teenuste vaba osutamise õigust piiravate tõkete kõrvaldamine, ning seetõttu võib neid selle meetme ulatuse tõttu paremini saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus vastu võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Vastavalt nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev direktiiv kaugemale sellest, mis on vajalik nende eesmärkide saavutamiseks.

- (117) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks võtta vastu vastavalt nõukogu 28.juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused¹.
- (118) Paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe² artikli 34 kohaselt julgustatakse liikmesriike koostama enda jaoks ja ühenduse huvides käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vastavustabelid ning need avaldama,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I peatükk Üldsätted

Artikkel 1 Sisu

1. Käesolev direktiiv kehtestab üldsätted, mis lihtsustavad teenuseosutajate asutamisvabaduse teostamist ja teenuste vaba liikumist, säilitades samas teenuste kõrge kvaliteedi.
2. Käesolevas direktiivis ei käsitleta avalik-õiguslikele või eraõiguslikele isikutele reserveeritud üldist majandushuvi pakkuvate teenuste liberaliseerimist ega teenuseid osutavate avalik-õiguslike isikute erastamist.

¹ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. *Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).*

² ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

3. Käesolevas direktiivis ei käsitleta teenuseid osutavate monopolide keelustamist ega liikmesriikide antavat abi, mis on reguleeritud konkurentsi käsitlevate ühenduse eeskirjadega.

Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide vabadust määrata kooskõlas ühenduse õigusega kindlaks, milliseid teenuseid nad loevad üldist majandushuvi pakkuvateks teenusteks, kuidas selliste teenuste osutamist tuleks korraldada ja rahastada kooskõlas riigiabi eeskirjadega ning milliseid konkreetseid kohustusi nende suhtes tuleks kohaldada.

4. Käesolev direktiiv ei mõjuta ühenduse või riigi tasandil kultuurilise või keelelise mitmekesisuse või meediapluralismi kaitseks või edendamiseks kooskõlas ühenduse õigusega võetud meetmeid.

5. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kriminaalõigust. Siiski ei või liikmesriigid piirata teenuste osutamise vabadust kriminaalõiguse neid sätteid kohaldades, mis konkreetselt mõjutavad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist, hoidudes kõrvale käesoleva direktiiviga kehtestatud eeskirjadest.

6. Käesolev direktiiv ei mõjuta tööõigust, s.t töölevõtu- ja töötingimusi, sh töötervishoidu ja tööohutust, ning tööandjate ja töötajate vahelisi suhteid käsitlevaid õigusnorme ja lepingusätteid, mida liikmesriigid kohaldavad vastavalt ühenduse õigust austavatele siseriiklikele õigusaktidele. Käesolev direktiiv ei mõjuta samuti sotsiaalkindlustust käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.

7. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikides ja ühenduse õiguses tunnustatud põhiõiguste teostamist. Samuti ei mõjuta see õigust pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle, neid sõlmida ja rakendada ning õigust osaleda töövõitlusalases tegevuses vastavalt ühenduse õigust austavatele siseriiklikele õigusaktidele ja tavadele.

Artikkel 2 Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriikides asutatud teenuseosutajate poolt osutatavate teenuste suhtes.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmiste tegevusalade suhtes:
 - a) mittemajanduslikel kaalutlustel osutatavad üldhuviteenused;
 - b) finantsteenused, nagu panga-, krediidi-, kindlustus- ja edasikindlustusteenused, ameti- või personaalpensioniteenused, väärtpaberi-, investeerimisfondide, makse- ja investeerimisinõustamisteenused, sealhulgas teenused, mis on loetletud direktiivi 2006/48/EÜ I lisas;
 - c) elektroonilised sideteenused ja -võrgud ning nendega seotud vahendid ja teenused küsimuste puhul, mis on reguleeritud direktiividega 2002/19/EÜ, 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ, 2002/22/EÜ ja 2002/58/EÜ;
 - d) transpordi valdkonna teenused, sealhulgas sadamateenused, mis kuuluvad asutamislepingu V jaotise reguleerimisalasse;
 - e) ajutist tööd vahendavate tööbüroode teenused;

- f) tervishoiuteenused, olenemata sellest, kas neid osutatakse tervishoiuasutuste kaudu või mitte, samuti olenemata sellest, kuidas neid riigi tasandil korraldatakse ja rahastatakse ning kas tegemist on avaliku või eratervishoiuasutusega;
 - g) audiovisuaalteenused, sealhulgas kinoteenused, olenemata nende tootmis-, jaotus- ja edastamisviisist, ja raadioringhäälinguteenused;
 - h) hasartmängudega seotud tegevused, sealhulgas rahalise panusega õnnemängud, kaasa arvatud loteriid, kasiinod ja kihlveotehingud;
 - i) asutamislepingu artiklis 45 sätestatud avaliku võimu teostamisega seotud tegevused;
 - j) sotsiaalteenused, mis on seotud sotsiaalkorterite, lastehoolduse ning püsivalt või ajutiselt puudustkannatavate perede ja isikute toetamisega ning mida osutavad riik või riigi volitatud teenuseosutajad või riigi tunnustatud heategevusorganisatsioonid;
 - k) eraturvateenused;
 - l) valitsuse otsusega ametisse nimetatud notarite ja kohtutäiturite osutatavad teenused.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata maksustamisvaldkonna suhtes.

Artikkel 3

Suhe ühenduse õiguse muude sätetega

1. Kui käesoleva direktiivi sätted lähevad vastuollu ühenduse mõne muu õigusaktiga, mis reguleerib teatavates sektorites või teatavatel kutsealadel teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise konkreetseid aspekte, on muude ühenduse õigusaktide sätted ülimuslikud ning neid kohaldatakse asjaomaste sektorite ja kutsealade puhul. Sellised õigusaktid on:

- a) direktiiv 96/71/EÜ;
- b) määrus (EMÜ) nr 1408/71;
- c) nõukogu 3. oktoobri 1989. aasta direktiiv 89/552/EMÜ teleringhäälingutegevust käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta¹;
- d) direktiiv 2005/36/EÜ.

2. Käesolev direktiiv ei puuduta rahvusvahelise eraõiguse norme, eelkõige lepinguliste ja lepinguväliste kohustuste suhtes kohaldatavat õigust reguleerivaid eeskirju, sealhulgas eeskirju, millega tagatakse tarbijate kaitse nende liikmesriigis kehtivates tarbijakaitsealastes õigusaktides sätestatud eeskirjadega.

¹ EÜT L 298, 17.10.1989, lk 23. Määrust on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 97/36/EÜ (EÜT L 202, 30.7.1997, lk 60).

3. Liikmesriigid kohaldavad käesoleva direktiivi sätteid kooskõlas asutamisõigust ja teenuste vaba liikumist käsitlevate asutamislepingu sätetega.

Artikkel 4 Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) "teenus" – asutamislepingu artiklis 50 osutatud mis tahes iseseisev majandustegevus, mida tavaliselt osutatakse tasu eest;
- 2) "teenuseosutaja" – mis tahes füüsiline isik, kes on liikmesriigi kodanik, või asutamislepingu artiklis 48 osutatud mis tahes juriidiline isik, kes on asutatud mõnes liikmesriigis ning kes pakub või osutab mõnda teenust;
- 3) "teenuse kasutaja" – mis tahes füüsiline isik, kes on liikmesriigi kodanik või kellele on ühenduse õigusaktidega antud teatavad õigused, või asutamislepingu artiklis 48 osutatud mis tahes juriidiline isik, kes on asutatud mõnes liikmesriigis, ning kes kutsealastel või muudel eesmärkidel kasutab või soovib kasutada mõnda teenust;
- 4) "asukoha liikmesriik" – liikmesriik, mille territooriumil on asjaomane teenuseosutaja asutatud;
- 5) "asutamine" – asutamislepingu artiklis 43 osutatud majandustegevuse tegelik teostamine teenuseosutaja poolt määramata ajavahemiku jooksul ja püsiva infrastruktuuri abil, mille kaudu teenuste osutamine tegelikult toimub;

- 6) "autoriseerimisskeem" – igasugune menetlus, mille alusel teenuseosutaja või teenuse kasutaja on kohustatud astuma samme, et saada pädevalt asutuselt teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist käsitlev ametlik otsus või vaikimisi tehtud otsus;
- 7) "nõue" – mis tahes kohustus, keeld, tingimus või piirang, mis on kehtestatud liikmesriikide õigus- ja haldusnormidega või mis tuleneb kohtupraktikast, haldustavast, kutseühingute eeskirjadest või kutseliitude või muude kutseorganisatsioonide kollektiivsetest eeskirjadest, mis on vastu võetud nende iseseisva õigusvõime teostamise kontekstis; tööturu osapoolte läbirääkimiste tulemusel sõlmitud kollektiivlepingute eeskirju ei käsitata käesoleva direktiivi tähenduses nõuetena;
- 8) "olulise avaliku huviga seotud põhjus" – Euroopa Kohtu kohtupraktikaga tunnustatud mõiste, mis hõlmab järgmisi valdkondi: avalik kord; avalik julgeolek, avalik ohutus; rahvatervis; sotsiaalkindlustussüsteemi finantstasakaalu säilitamine; tarbijate, teenuste kasutajate ja töötajate kaitse; kaubandustehingute ausus; pettusevastane võitlus; keskkonna- ja linnakeskkonna kaitse; loomatervis; intellektuaalomand; rahvusliku ajaloo- ja kunstipärandi säilitamine; sotsiaal- ja kultuuripoliitika eesmärgid;

- 9) "pädev asutus" – mis tahes organ või asutus, millel on liikmesriigis teenuste osutamise alal kontrolli- või järelevalvealane või reguleeriv roll, sealhulgas eelkõige haldusasutused, sealhulgas kohtud, kutseühingud ning sellised kutseliidud või muud kutseorganisatsioonid, kes oma iseseisva õigusvõime teostamise kontekstis kontrollivad või reguleerivad kollektiivselt teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemist või teostavad sellise juurdepääsu või tegutsemise üle järelevalvet;
- 10) "liikmesriik, kus teenust osutatakse" – liikmesriik, kus teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja teenust osutab;
- 11) "reguleeritud kutseala" - direktiivi 2005/36/EÜ artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud kutsetegevus või -tegevuste hulk;
- 12) "kaubanduslik teadaanne" – mis tahes teadaanne, mille eesmärk on otseselt või kaudselt edendada kaubanduse, tööstuse või käsitööstusega tegeleva või reguleeritud kutsealal tegutseva äriühingu, organisatsiooni või isiku kaupu, teenuseid või mainet. Kaubanduslikuks teadaandeks ei loeta:
- a) teavet, mis võimaldab otsest juurdepääsu äriühingu, organisatsiooni või isiku tegevusele, sealhulgas eriti domeeninime ja e-posti aadressi;
 - b) äriühingu, organisatsiooni või isiku kaupade, teenuste või maine kohta neist sõltumatult kogutud teavet, eriti juhul, kui seda ei tehta rahalise tulu saamise eesmärgil.

II peatükk Halduslik lihtsustamine

Artikkel 5 Haldustoimingute lihtsustamine

1. Liikmesriigid vaatavad läbi teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldatavad menetlused ja formaalsused. Kui käesoleva lõike alusel läbivaadatud menetlused või formaalsused ei ole piisavalt lihtsad, siis liikmesriigid lihtsustavad neid.

2. Komisjon võib artikli 40 lõikes 2 osutatud korras kehtestada ühenduse tasandil ühtlustatud vormid. Need vormid on samaväärsed teenuseosutajalt nõutavate sertifikaatide, tõendite ja muude dokumentidega.

3. Kui liikmesriigid nõuavad, et teenuseosutaja või teenuse kasutaja esitaks nõude täitmise tõenduseks sertifikaadi, tõendi või muu dokumendi, võtavad nad vastu teises liikmesriigis välja antud mis tahes dokumendi, millel on samaväärne eesmärk või millest ilmneb selgelt, et kõnealune nõue on täidetud. Liikmesriigid ei või nõuda teises liikmesriigis välja antud dokumendi esitamist originaaleksemplari, tõestatud koopia või kinnitatud tõlke vormis, välja arvatud juhul, kui selline nõue on sätestatud teistes ühenduse õigusaktides või on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega, sealhulgas avaliku korra ja julgeolekuga.

Esimene lõik ei mõjuta liikmesriikide õigust nõuda dokumentide kinnitamata tõlkeid ühte oma ametlikest keeltest.

4. Lõiget 3 ei kohaldata dokumentide suhtes, millele on osutatud direktiivi 2005/36/EÜ artikli 7 lõikes 2 ja artiklis 50, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ riiklike ehitustöölepingute, riiklike tarnelepingute ja riiklike teenuslepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta¹ artikli 45 lõikes 3, artiklites 46, 49 ja 50, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiivi 98/5/EÜ, millega hõlbustatakse alalist tegutsemist advokaadi kutsealal muus liikmesriigis kui see, kus omandati kutsequalifikatsioon,² artikli 3 lõikes 2, esimeses nõukogu 9. märtsi 1968. aasta direktiivis 68/151/EMÜ tagatiste kooskõlastamise kohta, mida liikmesriigid äriühingu liikmete ja kolmandate isikute huvide kaitseks asutamislepingu artikli 58 teises lõigus tähendatud äriühingutelt nõuavad, et muuta sellised tagatised ühenduse kõigis osades võrdväärseteks,³ ja üheteistkümnendas nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiivis 89/666/EMÜ avalikustamiskoostööde kohta, mis on seotud liikmesriigis filiaali asutamisega teise liikmesriigi õigusele alluva teatud liiki äriühingu poolt.⁴

¹ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2083/2005 (ELT L 333, 20.12.2005, lk 28).

² EÜT L 77, 14.3.1998, lk 36. Direktiivi on muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

³ EÜT L 65, 14.3.1968, lk 8. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/58/EÜ (ELT L 221, 4.9.2003, lk 13).

⁴ EÜT L 395, 30.12.1989, lk 36.

Artikkel 6

Ühtsed kontaktpunktid

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajatel on võimalik ühtsetes kontaktpunktides teha järgmisi menetlusi ja toiminguid:

- a) kõik teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks vajalikud menetlused ja -formaalsused, eelkõige kõik pädevatelt asutustelt autoriseeringu saamiseks vajalikud deklaratsioonid, teated või taotlused, sealhulgas registrisse, nimistusse või andmebaasi kandmise taotlused või kutseühingu või -liidu liikmeks registreerimise taotlused;
- b) mis tahes taotlused teenuste osutamiseks vajaliku autoriseeringu saamiseks.

2. Ühtsete kontaktpunktide loomine ei mõjuta asutuste vahelist ülesannete ja volituste jaotust siseriiklikes süsteemides.

Artikkel 7

Õigus saada teavet

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajatele ja teenuse kasutajatele on ühtsete kontaktpunktide kaudu hõlpsasti kättesaadav järgmine teave:

- a) liikmesriigi territooriumil asutatud teenuseosutajate suhtes kohaldatavad nõuded, eelkõige menetlused ja formaalsused, mida tuleb täita teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks ja selles valdkonnas tegutsemiseks;
- b) pädevate asutuste kontaktandmed, mille abil nendega saab vahetult ühendust võtta, seahulgas teenuste osutamise valdkonnas tegutsemisega seotud küsimuste eest vastutavate asutuste andmed;
- c) teenuseosutajaid ja teenuseid käsitlevate riiklike registrite ja andmebaaside kasutamise võimalused ja tingimused;
- d) pädevate asutuste ja teenuseosutaja või teenuse kasutaja vahel ning teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel või teenuseosutajate vahel tekkinud vaidluste korral üldkasutatavad õiguskaitsevahendid;
- e) kontaktandmed ühenduse võtmiseks liitude ja organisatsioonidega, mis ei ole pädevad asutused ja millelt teenuseosutajad või teenuse kasutajad võivad saada praktilist abi.

2. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajatel ja teenuse kasutajatel on taotluse korral võimalik saada pädevatelt asutustelt abi, mis seisneb teabes lõike 1 punktis a osutatud nõuete üldise tõlgendamise ja kohaldamise viisi kohta. Vajaduse korral sisaldavad nõuanded lihtsaid sammammulisi juhiseid. Teave esitatakse lihtsas ja arusaadavas keeles.
3. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1 ja 2 osutatud teavet ja abi antakse selgel ja üheselt mõistetaval viisil, et selline teave ja abi on hõlpsasti kättesaadav vahemaa tagant ja elektrooniliste vahendite abil ning et see on ajakohastatud.
4. Liikmesriigid tagavad, et ühtsed kontaktpunktid ja pädevad asutused vastavad võimalikult kiiresti mis tahes taotlustele lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe või abi saamiseks ning teavitavad taotlejat viivitamata vigasest või põhjendamatust taotlusest.
5. Liikmesriigid ja komisjon võtavad kaasnevaid meetmeid, julgustamaks ühtseid kontaktpunkte tegema käesolevas artiklis ettenähtud teabe kättesaadavaks teistes ühenduse keeltes. See säte ei mõjuta keelte kasutamist käsitlevaid liikmesriikide õigusakte.
6. Pädevate asutuste kohustus abistada teenuseosutajaid ja teenuse kasutajaid ei eelda, et kõnealused asutused annaksid üksikjuhtumitega seotud juriidilist nõu, vaid see puudutab ainult üldist teavet selle kohta, kuidas nõudeid tavaliselt tõlgendatakse või kohaldatakse.

Artikkel 8

Elektroonilised menetlused

1. Liikmesriigid tagavad, et kõiki teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuga või selles valdkonnas tegutsemisega seotud haldustoiminguid ja -formaalsusi on võimalik hõlpsasti täita asjaomase ühtse kontaktpunkti kaudu ja asjakohastes pädevates asutustes vahemaa tagant ning elektrooniliste vahendite abil.
2. Lõiget 1 ei kohaldata teenuste osutamise paigaks olevate ruumide, teenuseosutaja poolt kasutatavate seadmete ega teenuseosutaja sobivuse, usaldusväärsuse ja tema alluvusse kuuluvate töötajate füüsilise kontrollimise suhtes.
3. Komisjon võtab käesoleva artikli lõike 1 rakendamiseks vastavalt artikli 40 lõikes 2 sätestatud menetlusele vastu üksikasjalikud eeskirjad, et edendada infosüsteemide koostalitlusvõimet ja liikmesriikidevaheliste toimingute teostamist elektrooniliste vahendite abil, võttes arvesse ühenduse tasandil väljatöötatud ühiseid standardeid.

III peatükk Teenuseosutajate asutamisvabadus

1. jagu Autoriseerimine

Artikkel 9 Autoriseerimisskeemid

1. Liikmesriigid võivad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise suhtes kohaldada autoriseerimisskeemi ainult siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) autoriseerimisskeem ei diskrimineeri asjaomast teenuseosutajat;
- b) vajadus autoriseerimisskeemi järele on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega;
- c) taotletavat eesmärki ei ole võimalik saavutada vähem piirava meetmega, eelkõige põhjusel, et tagantjärele tehtav kontroll toimuks liiga hilja selleks, et olla tõeliselt tõhus.

2. Artikli 39 lõikes 1 osutatud aruandes määravad liikmesriigid kindlaks oma autoriseerimisskeemid ja põhjendavad nende vastavust käesoleva artikli lõikele 1.

3. Käesolevat jagu ei kohaldata autoriseerimisskeemide nende aspektide suhtes, mis on otseselt või kaudselt hõlmatud muude ühenduse õigusaktidega.

Artikkel 10 Autoriseeringu andmise tingimused

1. Autoriseerimisskeemid põhinevad kriteeriumidel, mis välistavad pädevate asutuste hindamisõiguse meelevaldse kasutamise.

2. Lõikes 1 osutatud kriteeriumid peavad olema:

- a) mittediskrimineerivad;
- b) põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega;
- c) proportsionaalsed selle avaliku huvi eesmärgiga;
- d) selged ja ühemõttelised;
- e) objektiivsed;
- f) eelnevalt avalikustatud;
- g) läbipaistvad ja kättesaadavad.

3. Iga uue asutamise korral kehtivad autoriseeringu andmise tingimused ei dubleeri nõudeid ja kontrolle, mis on oma eesmärgilt samaväärsed või põhiolemuselt võrreldavad nende nõuete ja kontrollidega, mida teenuseosutaja suhtes juba kohaldatakse teises liikmesriigis või samas liikmesriigis. Artikli 28 lõikes 2 osutatud koostööpunktid ja teenuseosutaja abistavad pädevat asutust, edastades mis tahes vajaliku teabe nimetatud nõuete kohta.

4. Autoriseering võimaldab teenuseosutajale teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise kogu riigi territooriumil, sealhulgas esinduste, tütarettevõtjate, filiaalide või kontorite loomise kaudu, välja arvatud juhul, kui iga individuaalse asutamise jaoks autoriseeringu saamise nõue või autoriseeringu piiramine teatavale territooriumi osale on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusel.

5. Autoriseering antakse niipea, kui asjakohase uurimise teel on kindlaks tehtud, et autoriseeringu saamiseks vajalikud tingimused on täidetud.

6. Pädeva asutuse mis tahes otsust, välja arvatud autoriseeringu andmist, sealhulgas keeldumisotsust või autoriseeringu kehtetuks tunnistamist tuleb täielikult põhjendada ning seda peab olema võimalik kohtutes või muudes õiguskaitseorganites vaidlustada.

7. Käesolev artikkel ei mõjuta selliseid autoriseeringuid andvate liikmesriikide asutuste pädevuse jaotust kohalikul või piirkondlikul tasandil.

Artikkel 11
Autoriseeringu kehtivusaeg

1. Teenuseosutajale antud autoriseering ei tohi olla piiratud kehtivusajaga, välja arvatud:
 - a) autoriseeringut uuendatakse automaatselt või üksnes jätkuva nõuetele vastavuse korral;
 - b) antavate autoriseeringute arv on piiratud olulise avaliku huviga seotud põhjuse tõttu; või
 - c) autoriseeringu piiratud kehtivusaeg on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjuse tõttu.
2. Lõige 1 ei puuduta maksimaalset tähtaega, mille jooksul teenuseosutaja peab pärast autoriseeringu saamist oma tegevust tegelikult alustama.
3. Liikmesriigid nõuavad, et teenuseosutaja teavitaks artiklis 6 ettenähtud asjakohast ühtset kontaktpunkti järgmistest muudatustest:
 - a) selliste tütarettevõtjate asutamine, mille tegevus kuulub autoriseerimisskeemi kohaldamisalasse;
 - b) muutused teenuseosutaja seisundis, mille tulemusena autoriseerimistingimused ei ole enam täidetud.

4. Käesolev artikkel ei piira liikmesriikide võimalust autoriseeringuid kehtetuks tunnistada, kui autoriseerimistingimused ei ole enam täidetud.

Artikkel 12

Mitme kandidaadi vahel valimine

1. Kui konkreetseks tegevuseks antavate autoriseeringute arv on olemasolevate loodusressursside või tehnilise võimsuse vähesuse tõttu piiratud, kohaldavad liikmesriigid valikumenetlust, mis kindlustab võimalikele kandidaatidele täieliku erapooletuse ja läbipaistvuse, sealhulgas eelkõige piisava teabe menetluse alustamise, läbiviimise ja lõpetamise kohta.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel tuleks autoriseering anda asjakohaseks piiratud tähtjaks ning see ei või olla automaatselt uuendatav ega anda muid eeliseid teenuseosutajale, kelle autoriseering on just lõppenud, ega ühelegi isikule, kellel on kõnealuse teenuseosutajaga erilised seosed.

3. Kui lõikest 1 ning artiklitest 9 ja 10 ei tulene teisiti, võivad liikmesriigid valikumenetluse eeskirjade kehtestamisel võtta kooskõlas ühenduse õigusega arvesse rahvatervise kaalutlusi, sotsiaalpoliitilisi eesmärke, töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate tervist ja ohutust, keskkonnakaitset, kultuuripärandi säilitamist ning teisi olulise avaliku huviga seotud põhjuseid.

Artikkel 13

Autoriseerimismenetlused

1. Autoriseerimismenetlused ja sellega seotud nõuded on selged ja eelnevalt avalikustatud ning tagavad selle, et taotlejate taotlust käsitletakse objektiivselt ja erapooletult.
2. Autoriseerimismenetlused ja nendega seotud nõuded ei ole tegevust piirava iseloomuga, ei tee teenuse osutamist põhjendamatult keerulisemaks ega lükka seda edasi. Need on hõlpsasti juurdepääsetavad ning mis tahes kulud, mis taotlejatele taotluse esitamisega seoses tekivad, on mõistlikud ja proportsionaalsed asjaomaste autoriseerimismenetluste kuludega ega ole nendest suuremad.
3. Autoriseerimismenetlus ja sellega seotud nõuded tagavad taotlejatele, et nende taotlusi käsitletakse võimalikult kiiresti ja igal juhul mõistliku ning eelnevalt kindlaksmääratud ja avalikustatud tähtaja jooksul. Nimetatud tähtaega arvestatakse ajast, mil esitati kogu dokumentatsioon. Kui seda õigustab küsimuse keerukus, võib pädev asutus tähtaega üks kord ja piiratud ajaks pikendada. Tähtaja pikendamine ja selle kestus peab olema nõuetekohaselt põhjendatud ning sellest tuleb taotlejat teavitada enne esialgse tähtaja lõppu.
4. Kui vastust ei anta vastavalt lõikele 3 kindlaksmääratud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul, loetakse autoriseering antuks. Võib siiski kehtestada teistsuguse korra, kui see on põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjustega, sealhulgas kolmandate isikute seadusliku huviga.

5. Kõikidest autoriseeringutaotlustest tuleb teatada nii kiiresti kui võimalik. Selline teavitamine peab sisaldama järgmist:

- a) lõikes 3 osutatud tähtaeg;
- b) olemasolevad õiguskaitsevahendid;
- c) vajadusel kinnitus, et kui taotlusele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul ei vastata, loetakse autoriseering antuks.

6. Puuduliku taotluse korral tuleb taotlejat võimalikult kiiresti teavitada vajadusest esitada lisadokumente ja samuti võimalikust mõjust lõikes 3 osutatud tähtajale.

7. Kui taotlus lükatakse tagasi nõutavatele menetlustele ja formaalsustele mittevastavuse tõttu, tuleb taotlejaid taotluse tagasilükkamisest teavitada niipea kui võimalik.

2. jagu
Keelatud või hindamisele kuuluvad nõuded

Artikkel 14
Keelatud nõuded

Liikmesriigid ei sea oma territooriumil teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ega selles valdkonnas tegutsemise eeltingimuseks vastavust mis tahes järgmistele nõuetele:

- 1) diskrimineerivad nõuded, mis põhinevad otseselt või kaudselt kodakondsusel või äriühingute puhul registrijärgsel asukohal, sealhulgas eelkõige:
 - a) teenuseosutaja, tema töötajate, aktsionäride ja osanike või teenuseosutaja juht- või järelevalveorganite liikmete kodakondsusele esitatavad nõuded;
 - b) teenuseosutajale, tema töötajatele, aktsionäridele ja osanikele või teenuseosutaja juht- või järelevalveorganite liikmetele esitatav nõue olla vastava territooriumi resident.
- 2) keeld olla asutatud enam kui ühes liikmesriigis, olla kantud enam kui ühe liikmesriigi registritesse või olla registreeritud enam kui ühe liikmesriigi kutseühingu või -liidu liikmeks;

- 3) piirangud teenuseosutaja vabadusele valida peamise ja teisese asutamiskoha vahel, eelkõige teenuseosutaja kohustus omada peamist asutamiskohta liikmesriigi territooriumil, või piirangud vabadusele valida esinduse, filiaali või tütarettevõtja vormis asutamise vahel;
- 4) vastastikkuse tingimused liikmesriigiga, mille territooriumil teenuseosutaja juba on asutatud, välja arvatud energeetikat käsitlevates ühenduse õigusaktides sätestatud vastastikkuse tingimused;
- 5) majandusliku põhjendatuse testi üksikjuhtumipõhine rakendamine, mille tõttu autoriseeringu andmine sõltub majandusliku vajaduse või turul eksisteeriva nõudluse olemasolu tõestamisest, tegevuse potentsiaalsete või olemasolevate majanduslike mõjude hindamisest või hinnangust selle kohta, kas tegevus on kooskõlas pädeva asutuse majanduslike planeerimiseesmärkidega; see keeld ei puuduta planeerimisnõudeid, millel ei ole majanduslikku eesmärki, kuid mis on seotud olulise avaliku huviga seotud põhjustega;
- 6) konkureerivate ettevõtjate otsene või kaudne kaasamine autoriseeringu andmisse, sealhulgas nõuandvate organite koosseisus, või pädevate asutuste muude otsuste vastuvõtmisse, välja arvatud juhul, kui pädeva asutusena tegutsevad kutseühingud ja -liidud või muud kutseorganisatsioonid; see keeld ei puuduta selliste organisatsioonidega nagu kaubanduskojad või tööturu osapooled konsulteerimist küsimustes, mis ei ole seotud konkreetsete taotlustega autoriseeringu saamiseks või konsulteerimist laiemas üldsusega;

- 7) kohustus esitada finantsgarantii, osaleda finantsgarantii andmises või sõlmida kõnealusel territooriumil asutatud teenuseosutaja või asutusega kindlustusleping. See ei mõjuta liikmesriikide võimalust nõuda kindlustust või finantstagatist kui sellist, samuti ei mõjuta see nõudeid, mis on seotud kollektiivses hüvitusfondis osalemisega, näiteks kutseühingute või kutseorganisatsioonide liikmete puhul;
- 8) kohustus olla teatud perioodi jooksul eelnevalt registreeritud nende territooriumil peetavas registris või kohustus olla varem asjaomast tegevust nende territooriumil teostanud.

Artikkel 15

Hindamisele kuuluvad nõuded

1. Liikmesriigid kontrollivad, kas nende õigussüsteemis on kehtestatud lõikes 2 loetletud nõuded, ja tagavad, et kõik taolised nõuded on kooskõlas lõikes 3 sätestatud tingimustega. Liikmesriigid kohandavad oma õigus- ja haldusnorme selliselt, et need oleksid vastavuses nimetatud tingimustega.
2. Liikmesriigid kontrollivad, kas nende õigussüsteemi kohaselt seatakse teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu või selles valdkonnas tegutsemise eeltingimuseks mõni järgmistest nõuetest:
 - a) kvantitatiivsed või territoriaalsed piirangud, eelkõige rahvaarvust või teenuseosutajate vahelisest minimaalsest geograafilisest vahemaast tulenevate piirmäärade kujul;

- b) teenuseosutaja kohustus valida teatud õiguslik vorm;
- c) äriühingus osaluse omamisega seonduvad nõuded;
- d) nõuded, millega juurdepääs teenuste osutamise valdkonnale on teatavatele teenuseosutajatele reserveeritud selle teenuse olemuse tõttu, välja arvatud nõuded, mis käsitlevad direktiiviga 2005/36/EÜ hõlmatud küsimusi või mis on sätestatud muudes ühenduse õigusaktides;
- e) keeld omada sama riigi territooriumil rohkem kui ühte asutamiskohta;
- f) töötajate minimaalset arvu sätestavad nõuded;
- g) kehtestatud miinimum- ja/või maksimumhinnad, millest teenuseosutaja peab kinni pidama;
- h) teenuseosutaja kohustus osutada koos oma teenusega teisi spetsiifilisi teenuseid.

3. Liikmesriigid kontrollivad, kas lõikes 2 osutatud nõuded vastavad järgmistele tingimustele:

- a) mittediskrimineerimine: nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse alusel ega äriühingute puhul registrijärgse asukoha alusel;

- b) vajadus: nõuded peavad olema põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega;
 - c) proportsionaalsus: nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks; nõuded ei või minna nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale; samuti ei tohi olla võimalik asendada neid nõudeid muude, vähem piiravate meetmetega, millega saavutataks sama tulemus.
4. Lõikeid 1, 2 ja 3 kohaldatakse üldist majandushuvi pakkuvate teenuste valdkonna õigusaktide suhtes ainult sellises ulatuses, milles nimetatud lõigete kohaldamine ei takista juriidiliselt ega faktiliselt neile määratud konkreetse ülesande täitmist.
5. Artikli 39 lõikes 1 osutatud vastastikuse hindamise aruandes esitavad liikmesriigid järgmise teabe:
- a) nõuded, mida nad kavatsevad säilitada, ja põhjendus selle kohta, miks need nõuded nende arvates vastavad lõikes 3 sätestatud tingimustele;
 - b) nõuded, mis on kaotatud või muudetud vähem rangeks.
6. Alates ...* ei kehtesta liikmesriigid ühtegi uut lõikes 2 loetletud tüüpi nõuet, kui see nõue ei vasta lõikes 3 sätestatud tingimustele.

* Käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeva.

7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest uutest õigus- ja haldusnormidest, millega kehtestatakse lõikes 6 osutatud nõudeid, koos põhjendustega nende nõuete kehtestamise vajaduse kohta. Komisjon teeb need sätted teatavaks teistele liikmesriikidele. Selline teatamine ei välista kõnealuste sätete vastuvõtmist liikmesriikide poolt.

Kolme kuu jooksul pärast teavitamist kontrollib komisjon uute nõuete vastavust ühenduse õigusele ning olukorrast lähtuvalt võtab vastu otsuse, millega ta palub kõnealusel liikmesriigil hoiduda nende nõuete vastuvõtmisest või need nõuded kaotada.

Vastavalt direktiivile 98/34/EÜ siseriikliku õigusakti eelnõust teatamisega täidetakse käesolevas direktiivis sätestatud teatamiskohustus.

IV peatükk Teenuste vaba liikumine

1. jagu Teenuste osutamise vabadus ja sellega seotud erandid

Artikkel 16 Teenuste osutamise vabadus

1. Liikmesriigid austavad teenuseosutajate õigust osutada teenuseid muus liikmesriigis kui selles, kus nad on asutatud.

Liikmesriik, kus teenust osutatakse, tagab oma territooriumil vabaduse teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsuks ja selles valdkonnas tegutsemiseks.

Liikmesriigid ei sea oma territooriumil teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ega selles valdkonnas tegutsemise eeltingimuseks vastavust mis tahes järgmistele nõuetele, mis ei vasta järgmistele põhimõtetele:

- a) mittediskrimineerimine: nõuded ei või olla otseselt ega kaudselt diskrimineerivad kodakondsuse alusel või juriidilise isiku puhul asutamiskoha liikmesriigi alusel;
- b) vajadus: nõue peab olema põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku, rahvatervise või keskkonnakaitse seisukohast;

c) proportsionaalsus: nõuded peavad olema sobivad taotletava eesmärgi saavutamise tagamiseks ega või minna nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

2. Liikmesriigid ei või piirata teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja teenuste osutamise vabadust, eelkõige järgmiste nõuete kehtestamise kaudu:

- a) teenuseosutaja kohustus olla asutatud kõnealuse liikmesriigi territooriumil;
- b) teenuseosutaja kohustus saada asjaomase liikmesriigi pädevalt asutuselt autoriseering, kaasa arvatud registrisse kandmine või registreerimine kõnealuse liikmesriigi territooriumil asuvas kutseühingus või -liidus, välja arvatud käesolevas direktiivis või muudes ühenduse õigusaktides sätestatud juhtudel;
- c) teenuseosutajale kehtestatud keeld seada kõnealuse liikmesriigi territooriumil sisse teatavas vormis või teatavat tüüpi infrastruktuur, sealhulgas kontor või büroo, mida teenuseosutaja vajab asjaomaste teenuste osutamiseks;
- d) teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel teatava lepingulise korra kohaldamine, mis välistab teenuse osutamise füüsilisest isikust ettevõtja poolt või piirab seda;
- e) teenuseosutaja kohustus omada isikut tõendavat dokumenti, mille kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused on spetsiaalselt välja andnud teatava teenuse osutamiseks;
- f) nõuded, mis mõjutavad selliste seadmete ja materjalide kasutamist, mis on osutatava teenuse lahutamatuks osaks, välja arvatud töötervishoiu ja tööohutuse seisukohalt vajalikud nõuded;
- g) artiklis 19 osutatud teenuste osutamise vabaduse piirangud.

3. Käesolevad sätted ei takista liikmesriiki, kuhu teenuseosutaja siirdub, kehtestamast nõudeid teenuste osutamise valdkonnas tegutsemise suhtes, kui need on põhjendatud avaliku korra, avaliku julgeoleku, rahvatervise või keskkonnakaitsega seotud põhjustega ning on kooskõlas lõikega 1. Samuti ei takista nimetatud sätted kõnealust liikmesriiki kohaldamast kooskõlas ühenduse õigusega siseriiklikke eeskirju, mis on seotud sealsete töөлövõtutingimustega, sealhulgas kollektiivlepingutes sätestatud eeskirju.

4. Hiljemalt ...^{*} esitab komisjon pärast liikmesriikidega ja ühenduse tasandi tööturu osapooltega konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva artikli kohaldamist käsitleva aruande, milles kaalutakse vajadust teha ettepanek käesoleva direktiiviga reguleeritud teenuste osutamise seotud tegevuse ühtlustamise meetmete vastuvõtmiseks.

Artikkel 17

Täiendavad erandid teenuste osutamise vabadusest

Artiklit 16 ei kohaldata järgmise suhtes:

- 1) üldist majandushuvi pakkuvad teenused, mida osutatakse mõnes teises liikmesriigis, sealhulgas:
 - a) postisektoris Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiviga 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta¹ hõlmatud teenused;
 - b) elektrienergia sektoris Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju,² hõlmatud teenused;

^{*} Viis aastat käesoleva direktiivi jõustumisest.

¹ EÜT L 15, 21.1.1998, lk 14. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

² ELT L 176, 15.7.2003, lk 37. Direktiivi on muudetud nõukogu *direktiiviga* 2004/85/EÜ (ELT L 236, 7.7.2004, lk 10).

- c) gaasisektoris Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta¹ hõlmatud teenused;
 - d) vee jaotus- ja tarnimisteenused ning reoveega seotud teenused;
 - e) jäätmetöötlus;
- 2) direktiiviga 96/71/EÜ hõlmatud küsimused;
 - 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta² hõlmatud küsimused;
 - 4) nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiiviga 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta³ hõlmatud küsimused;
 - 5) võlgade kohtuliku sissenõudmisega seotud tegevus;
 - 6) Direktiivi 2005/36/EÜ II jaotisega hõlmatud küsimused, samuti teenuse osutamise kohaks olevas liikmesriigis kehtivad nõuded, kui teenuse osutamine on reserveeritud üksnes teatud kutseala esindajatele;

¹ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

² EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31. Direktiivi on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

³ EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

- 7) määrusega (EMÜ) nr 1408/71 hõlmatud küsimused;
- 8) isikute vaba liikumise ja nende elukoha suhtes kohaldatavate haldusformaalsuste puhul direktiivi 2004/38/EÜ sätetega hõlmatud küsimused, millega kehtestatakse selle liikmesriigi, kus teenust osutatakse, pädevate asutuste haldusformaalsused, mida kasusaajad peavad järgima;
- 9) kolmandate riikide kodanike puhul, kes siirduvad teise liikmesriiki seoses teenuse osutamisega, liikmesriikide võimalus nõuda viisat või elamisluba kolmandate riikide kodanikelt, kelle suhtes ei kehti ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta 14. juunil 1985. aastal sõlmitud Schengeni lepingu rakenduskonventsiooni¹ artiklis 21 sätestatud vastastikuse tunnustamise kord, ja võimalus kohustada kolmandate riikide kodanikke teavitama selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kus teenust osutatakse, riiki saabumise ajal või hiljem;
- 10) jäätmeveo puhul nõukogu 1. veebruari 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 259/93 jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral,² hõlmatud küsimused;
- 11) autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused, nõukogu 16. detsembri 1987. aasta direktiiviga 87/54/EMÜ pooljuhttoodete topoloogia õiguskaitse kohta³ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 1996. aasta direktiiviga 96/9/EÜ andmebaaside õiguskaitse kohta⁴ hõlmatud õigused, samuti tööstusomandi õigused;
- 12) toimingud, millesse seaduste kohaselt tuleb kaasata notar;
- 13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiviga 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit,⁵ hõlmatud küsimused;

¹ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19. Konventsiooni on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1160/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 18).

² EÜT L 30, 6.2.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 2557/2001 (EÜT L 349, 31.12.2001, lk 1).

³ EÜT L 24, 27.1.1987, lk 36.

⁴ EÜT L 77, 27.3.1996, lk 20.

⁵ ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

- 14) teises liikmesriigis liisitud sõidukite registreerimine;
- 15) lepingulisi ja lepinguväliseid kohustusi käsitlevad sätted, sealhulgas lepingute vorm, mis on kindlaks määratud rahvusvahelise eraõiguse eeskirjade kohaselt.

Artikkel 18 Üksikjuhtumipõhised erandid

- 1. Erandina artiklist 16 ja üksnes erakorralistel asjaoludel võib liikmesriik mõnes teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja suhtes võtta teenuste ohutusega seotud meetmeid.
- 2. Lõikes 1 sätestatud meetmeid võib võtta üksnes siis, kui on järgitud artiklis 35 kehtestatud vastastikuse abi menetlust ning on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - a) siseriiklike sätteid, mille kohaselt meede võetakse, ei ole ühenduse tasandil teenuste ohutuse valdkonnas ühtlustatud;
 - b) meetmed tagavad teenuse kasutajale kõrgemal tasemel kaitse võrreldes asutamiskoha liikmesriigi poolt tema siseriiklike sätete kohaselt võetava meetmega;

c) asutamiskoha liikmesriik ei ole võtnud ühtegi meedet või on võtnud meetmeid, mis on artikli 35 lõikes 2 osutatud meetmetega võrreldes ebapiisavad;

d) meetmed on proportsionaalsed.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei mõjuta ühenduse õigusaktides sisalduvate selliste sätete kohaldamist, mis tagavad teenuste osutamise vabaduse või lubavad teha sellest erandeid.

2. jagu
Teenuse kasutajate õigused

Artikkel 19
Keelatud piirangud

Liikmesriigid ei või kehtestada teenuse kasutajale nõudeid, mis piiravad teises liikmesriigis asutatud teenuseosutaja poolt osutatava teenuse kasutamist, eelkõige järgmisi nõudeid:

- a) kohustus hankida kõnealuse liikmesriigi pädevatelt asutustelt autoriseering või esitada neile deklaratsioon;
- b) rahalise abi andmise suhtes kehtivad diskrimineerivad piirangud, mis on seotud asjaoluga, et teenuseosutaja on asutatud mõnes teises liikmesriigis, või teenuse osutamise koha tõttu.

Artikkel 20
Mittediskrimineerimine

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuse kasutajatele ei kohaldata diskrimineerivaid nõudeid nende kodakondsuse või elukoha tõttu.

2. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutaja poolt avalikkusele üldiselt kättesaadavaks tehtud teenusele juurdepääsu üldtingimused ei sisalda diskrimineerivaid sätteid, mis on seotud teenuse kasutaja kodakondsuse või elukohaga, kuid ilma et see välistaks võimaluse näha juurdepääsutingimuste puhul ette erisused, kui need on otseselt õigustatud objektiivsete kriteeriumidega.

Artikkel 21

Abi teenuse kasutajatele

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuse kasutajatel on oma elukohaliikmesriigis võimalik saada järgmist teavet:

- a) üldine teave teises liikmesriigis kohaldatavate nõuete kohta, mis on seotud teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsu ja selles valdkonnas tegutsemisega, eelkõige tarbijakaitset käsitlevate nõuete kohta;
- b) üldine teave teenuseosutaja ja teenuse kasutaja vahel tekkinud vaidluse korral kättesaadavate õiguskaitsevahendite kohta;
- c) selliste liitude või organisatsioonide kontaktandmed, sealhulgas Euroopa tarbijate nõustamise keskuste võrgustiku kontaktpunktide kontaktandmed, kust teenuseosutajad või teenuse kasutajad võivad saada praktilist abi.

Vajaduse korral sisaldavad pädevate asutuste nõuanded ka lihtsaid sammsammulisi juhiseid. Teavet ja abi antakse selgel ja üheselt mõistetaval viisil, see peab olema hõlpsasti kättesaadav vahemaa tagant, sealhulgas elektrooniliste vahendite abil, ning see peab olema ajakohastatud.

2. Liikmesriigid võivad anda vastutuse lõikes 1 osutatud ülesande eest ühtsetele kontaktpunktidele või mis tahes muule organile, näiteks Euroopa tarbijate nõustamise keskuste võrgustiku kontaktpunktidele, tarbijaühingutele või euroinfo keskustele.

Liikmesriigid teatavad komisjonile määratud asutuste nimed ja kontaktandmed. Komisjon edastab nimetatud andmed kõikidele liikmesriikidele.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmiseks võtab asjaomane asutus, mille poole teenuse kasutaja on pöördunud, vajadusel ühendust asjaomase liikmesriigi vastava asutusega. Viimane edastab taotletud teabe võimalikult kiiresti taotlevale asutusele, kes saadab teabe edasi teenuse kasutajale. Liikmesriigid tagavad, et nimetatud asutused osutavad üksteisele vastastikust abi, ja kehtestavad kõik tõhusa koostöö tagamiseks vajalikud võimalikud meetmed. Liikmesriigid kehtestavad koos komisjoniga lõike 1 rakendamiseks vajaliku praktilise korra.

4. Komisjon võtab vastavalt artikli 40 lõikes 2 sätestatud menetlusele vastu meetmed käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamiseks, määrates kindlaks eri liikmesriikide asutuste vahel teabe vahetamise ja eelkõige infosüsteemide koostalitlusvõime tehnilised mehhanismid, võttes arvesse ühiseid standardeid.

V peatükk
Teenuste kvaliteet

Artikkel 22

Teave teenuseosutajate ja nende poolt osutatavate teenuste kohta

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad teevad teenuse kasutajale kättesaadavaks järgmise teabe:

- a) teenuseosutaja nimi, õiguslik seisund ja vorm, geograafiline aadress, kus on ta asutamiskoht, ning andmed, mille abil on temaga võimalik kiiresti ühendust võtta ja temaga otse või vajadusel elektrooniliste vahendite abil suhelda;
- b) kui teenuseosutaja on registreeritud äriregistris või mõnes muus sarnases riiklikus registris, kõnealuse registri nimi ja teenuseosutaja registrinumber või sellega samaväärne identifitseerimistunnus kõnealuses registris;
- c) kui kõnealuse tegevuse suhtes kohaldatakse autoriseerimisskeemi, asjaomase pädeva asutuse või ühtse kontaktpunkti andmed;

- d) kui teenuseosutaja tegutseb teenuse osutamise valdkonnas, mille tõttu ta on käibemaksukohuslane, siis nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas¹ artikli 22 lõikes 1 osutatud identifitseerimisnumber;
- e) reguleeritud kutsealade puhul iga kutseühing või sarnane asutus, mille juures teenuseosutaja on registreeritud, kutsenimetus ja liikmesriik, kus kõnealune nimetus on antud;
- f) teenuseosutaja poolt kasutatavad üldtingimused ja -sätted, kui neid on;
- g) lepingu suhtes kohaldatava õiguse ja/või pädevate kohtute alaste lepingusätete olemasolu, juhul kui teenuseosutaja neid kasutab;
- h) müügijärgne garantii, kui see on olemas, mida ei ole ette nähtud seadusega;
- i) teenuse hind, kui hinna teatud teenuseliigile määrab eelnevalt kindlaks teenuse osutaja;
- j) teenuse peamised omadused, kui need ei selgu kontekstist;
- k) artikli 23 lõikes 1 osutatud kindlustus või garantiid, eelkõige kindlustaja või garandi kontaktandmed ning andmed nende tegutsemise territoriaalse ulatuse kohta.

¹ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/18/EÜ (ELT L 51, 22.2.2006, lk 12).

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud teave vastavalt teenuseosutaja eelistusele:
 - a) esitatakse teenuseosutaja poolt tema enda algatusel;
 - b) on teenuse kasutajale hõlpsasti kättesaadav teenuse osutamise või lepingu sõlmimise kohas;
 - c) on teenuse kasutajale hõlpsasti kättesaadav elektrooniliselt, teenuseosutaja antud aadressil;
 - d) on toodud teenuseosutaja poolt teenuse kasutajale esitatud mis tahes teabedokumendis, mis sisaldab teenuseosutaja poolt osutatava teenuse üksikasjalikku kirjeldust.
3. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajad esitavad teenuse kasutaja taotlusel järgmise lisateabe:
 - a) kui teatud teenuseliigi hind ei ole teenuseosutaja poolt eelnevalt kindlaks määratud, teenuse hind või juhul, kui täpset hinda ei saa teatada, hinna arvutamise meetod, et teenuse kasutaja saaks seda kontrollida, või piisavalt üksikasjalik hinnaproгноos;
 - b) reguleeritud kutsealade puhul viide asutamiskoha liikmesriigis kohaldatavatele kutseeeskirjadele ja nendega tutvumise võimalusele;

- c) teave oma multidistsiplinaarsete tegevuste ja partnerluste kohta, mis on asjaomase teenusega otseselt seotud, ning huvide konfliktide vältimiseks võetud meetmete kohta. Nimetatud teave esitatakse mis tahes teabedokumendis, milles teenuseosutajad kirjeldavad üksikasjalikult nende poolt osutatavaid teenuseid;
 - d) mis tahes tegevusjuhendid, mida nad peavad järgima, ning aadress, kus selliste tegevusjuhenditega saab elektroonilisel teel tutvuda, täpsustades olemasoleva keeleversiooni;
 - e) kui teenuseosutaja peab järgima mõnda tegevusjuhendit või kui tal on mõne kaubandusliidu või kutseühingu liikme staatus, mis võimaldab vaidluste lahendamist kohtuväliselt, sellekohane teave. Teenuseosutaja täpsustab, kuidas on võimalik saada üksikasjalikku teavet kohtuvälise vaidluste lahendamise süsteemi ja selle kasutamise tingimuste kohta.
4. Liikmesriigid tagavad, et teave, mida teenuseosutaja peab käesoleva peatüki kohaselt esitama, tehakse kättesaadavaks või edastatakse selgelt ja üheselt mõistetavalt ning aegsasti enne lepingu sõlmimist, või kui kirjalikku lepingut ei sõlmita, enne teenuse osutamist.
5. Käesolevas peatükis sätestatud teavitamisnõuded täiendavad ühenduse õiguses juba kehtestatud nõudeid ega välista liikmesriikide õigust kehtestada täiendavaid teavitamisnõudeid, mida kohaldatakse nende territooriumil asutatud teenuseosutajate suhtes.

6. Komisjon võib vastavalt artikli 40 lõikes 2 sätestatud menetlusele täpsustada käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 sätestatud teabe sisu lähtuvalt teatavate tegevuste eripärast ning võib kindlaks määrata käesoleva artikli lõike 2 rakendamise praktilised viisid.

Artikkel 23

Kutsealane vastutuskindlustus ja garantiid

1. Liikmesriigid võivad tagada, et teenuseosutajad, kelle teenustest tuleneb otsene ja konkreetne risk teenuse kasutaja või kolmanda isiku tervisele või ohutusele või finantsrisk teenuse kasutajale, sõlmivad kutsealase vastutuskindlustuse lepingu, mis on kooskõlas riski iseloomu ja ulatusega, või näevad ette garantii või samaväärse meetme, mille eesmärk on vastutuskindlustusega samaväärne või põhiosas võrreldav.

2. Kui teenuseosutaja on asutatud liikmesriigi territooriumil, ei või liikmesriik teenuseosutajalt nõuda kutsealast vastutuskindlustust või garantiid, kui teenuseosutaja on liikmesriigis, kas ta juba on asutatud, kaetud samaväärse või põhiosas võrreldava garantiiga, mis puudutab kõnealuse garantii eesmärki ning katvust kindlustatud riski, kindlustussumma, garantii ülemmäära ja võimalike erandite osas. Kui kindlustus on samaväärne vaid osaliselt, võib liikmesriik olemasoleva kindlustusega hõlmamata aspektide katmiseks nõuda lisagarantiid.

Kui liikmesriik nõuab oma territooriumil asutatud teenuseosutajatelt kutsealase vastutuskindlustuse sõlmimist või muu garantii esitamist, aktsepteerib liikmesriik piisava tõendina teistes liikmesriikides asutatud krediitiasutuste ja kindlustusandjate kinnitust sellise kindlustuskatte kohta.

3. Lõiked 1 ja 2 ei mõjuta muudes ühenduse õigusaktides sätestatud kutsealast vastutuskindlustust ja garantiimehhanisme.

4. Lõike 1 rakendamiseks võib komisjon *vastavalt* artikli 40 lõikes 2 sätestatud *menetlusele* kehtestada nimekirja teenustest, millel on käesoleva artikli lõikes 1 märgitud omadused. ***Komisjon võib ühtlasi vastavalt artikli 40 lõikes 3 sätestatud menetlusele võtta vastu meetmed, mis on mõeldud käesoleva direktiivi mitteoluliste elementide muutmiseks, täiendades seda, sätestades*** ühised kriteeriumid selle määratlemiseks, mis on käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kindlustuse või garantiidega seoses riski olemust ja ulatust arvestades kohane.

5. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- "otsene ja konkreetne risk" – otseselt teenuse osutamisest tulenev risk;
- "tervis ja ohutus" – teenuse kasutaja või kolmanda isiku surma või raske kehavigastuse ennetamine;
- "finantsrisk" – teenuse kasutajale tuleneva märkimisväärse rahalise või vara väärtuse kaotuse ennetamine;
- "kutsealane vastutuskindlustus" – teenuseosutaja võetud kindlustus teenuse osutamisest tulenevate võimalike kohustuste osas teenuse kasutaja ja vajadusel kolmandate isikute suhtes.

Artikkel 24

Reguleeritud kutsealade kaubanduslikud teadaanded

1. Liikmesriigid kõrvaldavad kõik täielikud keelud, mis on seotud reguleeritud kutsealade kaubanduslike teadaannetega.
2. Liikmesriigid tagavad, et reguleeritud kutsealade kaubanduslikud teadaanded on vastavalt ühenduse õigusaktidele kooskõlas kutse-eeskirjadega, mis on eelkõige seotud kutseala sõltumatuse, väärikuse ja terviklikkuse ning samuti ametisaladusega viisil, mis on kooskõlas iga kutseala eripäraga. Kutse-eeskirjad kaubanduslike teadaannete kohta peavad olema mittediskrimineerivad, põhjendatud olulise avaliku huviga seotud põhjusega ning proportsionaalsed.

Artikkel 25

Multidistsiplinaarsed tegevused

1. Liikmesriigid tagavad, et teenuseosutajate suhtes ei kohaldata nõudeid, mis kohustavad neid tegutsema teatud konkreetses valdkonnas või mis piiravad erinevate tegevuste ühiselt või partnerluse korras elluviimist.

Siiski võib selliseid nõudeid kohaldada järgmiste teenuseosutajate suhtes:

- a) teenuseosutajad reguleeritud kutsealadel, kui selliste nõuete kehtestamine on põhjendatud vajadusega tagada vastavus kutse-eetikat ja ametialast käitumist reguleerivatele eeskirjadele, mis on iga kutseala laadist tulenevalt erinevad, ning kui see on vajalik nende sõltumatuse ja erapooletuse tagamiseks;
- b) sertifitseerimise, akrediteerimise, tehnilise järelevalve, testimise või katsetamise teenuste osutajad, kui selliste nõuete kehtestamine on põhjendatud vajadusega tagada teenuseosutajate sõltumatus ja erapooletus.

2. Kui lõike 1 punktides a ja b osutatud teenuseosutajatele on antud luba multidistsiplinaarsete tegevuste teostamiseks, tagavad liikmesriigid, et:

- a) huvide konfliktid ja vastuolud erinevate tegevuste vahel on välistatud;
- b) mitmete tegevuste puhul nõutav sõltumatus ja erapooletus on tagatud;
- c) erinevate tegevuste kutse-eetikat ja ametialast käitumist reguleerivad eeskirjad on üksteisega kooskõlas, eriti ametisaladust puudutavate küsimuste osas.

3. Artikli 39 lõikes 1 osutatud aruandes märgivad liikmesriigid, milliste teenuseosutajate suhtes käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõudeid kohaldatakse, esitavad nende nõuete sisu ja põhjendavad nende vajadust.

Artikkel 26

Teenuste kvaliteedi poliitika

1. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et julgustada teenuseosutajaid vabatahtlikult tegutsema teenuste osutamise kvaliteedi tagamisel, eelkõige järgmiste meetodite abil:

- a) tegevuste sertifitseerimine või hindamine sõltumatute või akrediteeritud asutuste poolt,
- b) oma kvaliteedipõhimõtete koostamine või ühenduse tasandil kutseühingute poolt koostatud kvaliteedipõhimõtetes või kvaliteedimärkides osalemine.

2. Liikmesriigid tagavad, et teave teenustega seotud teatud märkide tähenduse kohta ning märkide ja muude kvaliteedimärkide kohaldamise kriteeriumide kohta on teenuseosutajatele ja teenuse kasutajatele hõlpsasti kättesaadav.

3. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et julgustada nende territooriumil tegutsevaid kutseühinguid, samuti kaubanduskodasid, käsitööstusliite ja tarbijaühinguid tegema ühenduse tasandil koostööd teenuste osutamise kvaliteedi parandamiseks, muutes eelkõige lihtsamaks teenuseosutajate pädevuse hindamise.

4. Liikmesriigid võtavad koostöös komisjoniga kaasnevaid meetmeid, et julgustada teenuste osutamise kvaliteedi ja puuduste sõltumatu hindamise arendamist, eriti tarbijaühingute poolt, ning eelkõige võrdluskatsete ja -testide arendamist ühenduse tasandil ning tulemuste teatavakstegemist.

5. Liikmesriigid soodustavad koostöös komisjoniga vabatahtlike Euroopa standardite arendamist eesmärgiga hõlbustada eri liikmesriikides teenuseosutajate poolt pakutavate teenuste vastavust ning edendada teenuse kasutajatele teabe andmist ja teenuste osutamise kvaliteeti.

Artikkel 27 Vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigid võtavad üldisi meetmeid tagamaks, et teenuseosutajad teevad kättesaadavaks kontaktandmed, eelkõige postiaadressi, faksinumbri või e-posti aadressi ja telefoninumbri, millele kõik teenuse kasutajad, kaasa arvatud mõnes muus liikmesriigis elavad teenuse kasutajad, saavad saata kaebuse või esitada teabenõude osutatava teenuse kohta. Teenuseosutajad teevad teatavaks oma juriidilise aadressi, juhul kui see erineb nende tavapärasest postiaadressist.

Liikmesriigid võtavad üldisi meetmeid tagamaks, et teenuseosutajad vastavad esimeses lõigus osutatud kaebustele võimalikult lühikese aja jooksul ja teevad jõupingutusi rahuldavate lahenduste leidmiseks.

2. Liikmesriigid võtavad üldisi meetmeid tagamaks, et teenuseosutajad on kohustatud tõendama käesolevas direktiivis sätestatud teavitamiskohustuse täitmist ning samuti tõendama teabe õigsust.

3. Kui kohtuotsuse täitmisel on nõutav finantsgarantii, tunnustavad liikmesriigid teises liikmesriigis asutatud krediitiasutuse või kindlustaja esitatud samaväärseid garantiisid. Kõnealused krediitiasutused peavad olema liikmesriigis tegevusloa saanud vastavalt direktiivile 2006/48/EÜ, ning kõnealused kindlustajad peavad olema loa saanud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuli 1973. aasta esimesele direktiivile 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta,¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta direktiivile 2002/83/EÜ elukindlustuse kohta².

4. Liikmesriigid võtavad üldisi meetmeid tagamaks, et teenuseosutajad, kes peavad järgima tegevusjuhendit või kes on mõne kaubandusliidu või kutseühingu liikmed, mis võimaldab vaidluste lahendamist kohtuväliselt, teavitavad sellest teenuse kasutajat ning nimetavad seda fakti kõigis nende teenuseid üksikasjalikult kirjeldavates dokumentides, täpsustades, kuidas sellise mehhanismi omaduste ja kasutamistingimuste kohta põhjalikumalt teavet saada.

¹ EÜT L 228, 16.8.1973, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/68/EÜ (ELT L 323, 9.12.2005, lk 1).

² EÜT L 345, 19.12.2002, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/68/EÜ.

VI peatükk Halduskoostöö

Artikkel 28 Vastastikune abi – üldised kohustused

1. Liikmesriigid osutavad üksteisele vastastikust abi ja võtavad kõik meetmed liikmesriikidevaheliseks tõhusaks koostööks, et tagada teenuseosutajate ja nende poolt osutatavate teenuste järelevalve.
2. Käesoleva peatüki rakendamiseks nimetavad liikmesriigid ühe koostööpunkti või mitu koostööpunkti, mille kontaktandmed edastatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Komisjon avaldab koostööpunktide loetelu ja ajakohastab seda regulaarselt.
3. Käesoleva peatüki alusel esitatud teabenõuded ja taotlused kontrollimiste, inspekteerimiste ja uurimiste läbiviimiseks peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud, teatades eelkõige taotluse põhjuse. Kõnealust teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks seda taotleti.
4. Teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saabunud abitaotluse korral tagavad liikmesriigid, et nende territooriumil asutatud teenuseosutajad edastavad oma riigi pädevatele asutustele kogu teabe, mis on vajalik nende tegevuse järelevalveks siseriikliku õiguse kohaselt.

5. Teabenõudele vastamisel esinevate raskuste korral või kontrollimiste, inspekteerimiste või uurimiste läbiviimisel teavitab asjaomane liikmesriik kiiresti teavet taotlenud liikmesriiki eesmärgiga leida lahendus.
6. Liikmesriigid vastavad teiste liikmesriikide ja komisjoni esitatud teabenõuetele elektrooniliste sidevahendite abil ja võimalikult lühikese perioodi jooksul.
7. Liikmesriigid tagavad, et registritest, millesse teenuseosutajad on kantud ja millest kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused võivad teha päringuid, saavad samadel tingimustel teha päringuid ka teiste liikmesriikide samaväärsed pädevad asutused.
8. Liikmesriigid edastavad komisjonile teabe juhtudel, kui teised liikmesriigid ei täida oma vastastikuse abi kohustusi. Vajaduse korral võtab komisjon asjakohaseid meetmeid, sealhulgas asutamislepingu artiklis 226 sätestatud menetlused, et asjaomased liikmesriigid täidaksid oma vastastikuse abi kohustusi. Komisjon teavitab korrapäraselt liikmesriike vastastikuse abi sätete toimimisest.

Artikkel 29

Vastastikune abi – asutamiskoha liikmesriigi üldised kohustused

1. Teises liikmesriigis teenuseid osutavate teenuseosutajate puhul annab asutamiskoha liikmesriik teise liikmesriigi taotlusel teavet oma territooriumil asutatud teenuseosutajate kohta ning kinnitab eelkõige, et teenuseosutaja on tema territooriumil asutatud ja temale teadaolevalt ei tegutse ebaseaduslikult.
2. Asutamiskoha liikmesriik viib läbi teise liikmesriigi poolt taotletud kontrollimised, inspekteerimised ja uurimised ning teavitab taotlevat liikmesriiki kontrollimiste, inspekteerimiste ja uurimiste tulemustest ning vajadusel võetud meetmetest. Seda tehes tegutsevad pädevad asutused neile nende liikmesriigis antud volituste piires. Pädevad asutused võivad otsustada, millised meetmed on igal üksikul juhul kõige asjakohasemad, et täita teise liikmesriigi taotlus.
3. Saanud teadlikuks tema territooriumil asutatud teenuseosutaja, kes osutab teenuseid teistes liikmesriikides, poolt toime pandud konkreetsest tegevusest, mis liikmesriigile teadaolevalt võib põhjustada tõsist kahju inimeste tervisele või ohutusele või keskkonnale, teavitab asutamiskoha liikmesriik sellest võimalikult kiiresti kõiki teisi liikmesriike ja komisjoni.

Artikkel 30

Asutamiskoha liikmesriigi teostatav järelevalve teenuseosutaja ajutisel siirdumisel teise liikmesriiki

1. Artikli 31 lõikega 1 hõlmamata juhtudel tagab asutamiskoha liikmesriik, et tema nõuete järgimist kontrollitakse kooskõlas tema siseriiklikes õigusaktides sätestatud järelevalveõigusega, eelkõige järelevalvemeetmete rakendamise teel teenuseosutaja asutamiskohas.
2. Asutamiskoha liikmesriik ei või keelduda järelevalve- või rakendusmeetmete võtmisest oma territooriumil põhjendusel, et teenust osutati või teenus põhjustas kahju teises liikmesriigis.
3. Lõikes 1 sätestatud kohustus ei hõlma asutamiskoha liikmesriigi kohustust viia läbi tegelikke kontrollimisi ja inspekteerimisi selle liikmesriigi territooriumil, kus teenust osutatakse. Selliseid kontrollimisi ja inspekteerimisi tuleb teostada asutamiskoha liikmesriigi ametiasutuste taotlusel nende liikmesriikide ametiasutuste poolt, kus teenuseosutaja ajutiselt tegutseb, vastavalt artiklile 31.

Artikkel 31

Teenuse osutamise kohaks oleva liikmesriigi teostatav järelevalve teenuseosutaja teise liikmesriiki ajutise siirdumise korral

1. Seoses siseriiklike nõuetega, mida võib kehtestada artiklite 16 või 17 alusel, vastutab teenuse osutamise kohaks olev liikmesriik teenuseosutaja tegevuse järelevalve eest oma territooriumil. Kooskõlas ühenduse õigusega tegutseb teenuse osutamise kohaks olev liikmesriik järgmiselt:

- a) võtab kõik vajalikud meetmed tagamaks, et teenuseosutajad järgivad teenuste osutamise valdkonnale juurdepääsul ja selles valdkonnas tegutsemisel kõnealuseid nõudeid;
- b) viib läbi kontrollimised, inspekteerimised ja uurimised, mis on vajalikud järelevalveks osutatava teenuse üle.

2. Muude kui lõikes 1 osutatud nõuete puhul, kui teenuseosutaja siirdub teenuse osutamiseks ajutiselt teise liikmesriiki, ilma et tal oleks seal asutatud, osalevad kõnealuse liikmesriigi pädevad asutused teenuseosutaja järelevalves vastavalt lõigetele 3 ja 4.

3. Asutamiskoha liikmesriigi taotlusel teostavad teenuse osutamise kohaks oleva liikmesriigi pädevad asutused asutamiskoha liikmesriigi poolt teostatava tõhusa järelevalve tagamiseks vajalikke kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi. Seda tehes tegutsevad pädevad asutused neile nende liikmesriigis antud volituste piires. Pädevad asutused võivad otsustada, millised meetmed on igal üksikul juhul kõige asjakohasemad, et täita asutamiskoha liikmesriigi tingimusi.

4. Teenuse osutamise kohaks oleva liikmesriigi pädevad asutused võivad omal algatusel viia läbi kontrollimisi, inspekteerimisi ja uurimisi kohapeal, tingimusel et sellised kontrollimised, inspekteerimised ja uurimised ei ole diskrimineerivad, ei tulene asjaolust, et teenuseosutaja on asutatud teises liikmesriigis, ja on proportsionaalsed.

Artikkel 32 Hoiatusmehhanism

1. Kui liikmesriik on saanud teada teenuse osutamisega seotud konkreetsest toimingust või asjaoludest, mis võivad põhjustada tõsist kahju inimeste tervisele või ohutusele või keskkonnale tema territooriumil või teiste liikmesriikide territooriumil, teavitab asjaomane liikmesriik sellest võimalikult kiiresti asutamiskoha liikmesriiki, asjassepuutuvaid liikmesriike ja komisjoni.

2. Lõike 1 rakendamiseks soodustab komisjon liikmesriikide ametiasutuste üleeuroopalise võrgustiku tegutsemist ja võtab sellest osa.

3. Artikli 40 lõikes 2 osutatud korras võtab komisjon vastu käesoleva artikli lõikes 2 osutatud võrgustiku tegevust käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad ja ajakohastab neid regulaarselt.

Artikkel 33

Teave teenuseosutajate hea maine kohta

1. Liikmesriigid esitavad teise liikmesriigi pädeva asutuse taotlusel teabe, kooskõlas nende siseriikliku õigusega, nende pädevate asutuste poolt teenuseosutaja suhtes võetud distsiplinaar- või haldusmeetmete või teenuseosutaja kriminaalkaristuste ning pettusega seotud maksejõuetuse või pankrotiga seoses tehtud otsuste kohta, mis on otseselt seotud teenuseosutaja pädevuse või tema kutsealase usaldusväärusega. Teavet esitav liikmesriik teavitab sellest teenuseosutajat.

Esimese lõike kohast taotlust tuleb nõuetekohaselt põhjendada, eelkõige seoses teabenõude põhjustega.

2. Lõikes 1 osutatud karistustest ja meetmetest teatatakse vaid juhul, kui on langetatud lõplik otsus. Muude lõikes 1 osutatud täitmisele pööratud otsuste suhtes täpsustab teavet edastav liikmesriik, kas kõnealune otsus on lõplik või kas selle kohta on esitatud apellatsioonikaebus; viimati nimetatud juhul peaks kõnealune liikmesriik edastama teabe kuupäeva kohta, millal on oodata otsust asjaomase kaebuse kohta.

Lisaks sellele täpsustab kõnealune liikmesriik siseriiklike õigusaktide sätted, mille kohaselt langetati teenuseosutaja suhtes süüdimõistev otsus või mille alusel määrati karistus.

3. Lõigete 1 ja 2 rakendamine peab olema kooskõlas isikuandmete edastamise eeskirjadega ning õigustega, mis on tagatud asjaomastes liikmesriikides, sealhulgas kutseühingute poolt süüdi mõistetud või karistatud isikutele. Igasugune asjakohane avalik teave tehakse tarbijatele kättesaadavaks.

Artikkel 34 Kaasnevad meetmed

1. Komisjon võtab koostöös liikmesriikidega kasutusele elektroonilise süsteemi teabe vahetamiseks liikmesriikide vahel, võttes arvesse olemasolevaid teabesüsteeme.
2. Liikmesriigid võtavad komisjoni abiga kaasnevaid meetmeid, et hõlbustada vastastikuse abi rakendamise eest vastutavate ametnike vahetamist ning niisuguste ametnike väljaõpet, sealhulgas keele- ja arvutiõpet.
3. Komisjon hindab mitmeaastase programmi koostamise vajadust, et korraldada vastavat ametnike vahetust ja väljaõpet.

Artikkel 35 Vastastikune abi üksikjuhtumipõhiste erandite korral

1. Kui liikmesriik kavatseb võtta meetmeid vastavalt artiklile 18, kohaldatakse käesoleva artikli lõigetes 2–6 sätestatud menetlust, ilma et see piiraks kohtumenetlusi, sealhulgas eelmenetlust ja eeluurimistoiminguid kriminaalmenetluse raames.

2. Lõikes 1 osutatud liikmesriik taotleb, et asutamiskoha liikmesriik võtaks teenuseosutaja suhtes meetmeid, edastades kogu asjakohase teabe kõnealuse teenuse ja juhtumi asjaolude kohta.

Asutamiskoha liikmesriik kontrollib võimalikult kiiresti, kas teenuseosutaja tegutseb seaduslikult, ja teeb kindlaks taotluse aluseks olevad asjaolud. Asutamiskoha liikmesriik teavitab taotluse esitanud liikmesriiki võimalikult kiiresti võetud või kavandatud meetmetest või vajaduse korral põhjustest, miks ta ei ole ühtegi meetet võtnud.

3. Pärast asutamiskoha liikmesriigilt lõike 2 teises lõigus sätestatud teatise saamist teavitab taotluse esitanud liikmesriik komisjoni ja asutamiskoha liikmesriiki oma kavatsusest võtta meetmeid, tuues ära järgmise:

- a) põhjused, miks ta arvab, et asutamiskoha liikmesriigi poolt võetud või kavandatud meetmed on ebapiisavad;
- b) põhjused, miks ta arvab, et tema poolt kavandatavad meetmed on kooskõlas artiklis 18 sätestatud tingimustega.

4. Meetmeid ei või võtta enne viieteistkümne tööpäeva möödumist pärast lõikes 3 sätestatud teavitamise kuupäeva.

5. Ilma et see piiraks taotleva liikmesriigi võimalust võtta kõnealuseid meetmeid lõikes 4 nimetatud perioodi lõppedes, uurib komisjon võimalikult kiiresti, kas teatatud meetmed on kooskõlas ühenduse õigusega.

Kui komisjon otsustab, et meede ei ole kooskõlas ühenduse õigusega, võtab ta vastu otsuse, milles asjaomasel liikmesriigil palutakse hoiduda kavandatud meetmete võtmisest või lõpetada viivitamata kõnealuste meetmete kohaldamine.

6. Kiireloomulistel juhtudel võib liikmesriik, kes kavatseb meedet võtta, teha lõigete 2, 3 ja 4 nõuetest erandi. Sellisel juhul teavitatakse meetmest võimalikult kiiresti komisjoni ja asutamiskoha liikmesriiki, tuues ära liikmesriigi põhjendused selle kohta, miks olukord on tema meelest kiireloomuline.

Artikkel 36 Rakendusmeetmed

Komisjon võtab vastavalt artikli 40 ***lõikes 3*** sätestatud menetlusele vastu rakendusmeetmed, mis on ***mõeldud*** käesoleva peatüki ***mitteoluliste elementide muutmiseks, täiendades seda***, määrates artiklites 28 ja 35 ettenähtud tähtajad. ***Komisjon võtab ühtlasi vastavalt artikli 40 lõikes 2 sätestatud menetlusele vastu*** liikmesriikide vahel elektroonilise teabevahetuse praktilise korra, eelkõige infosüsteemide koostalitlusvõimet käsitlevad sätted.

VII peatükk Lähenemisprogramm

Artikkel 37 Tegevusjuhendid ühenduse tasandil

1. Koostöös komisjoniga võtavad liikmesriigid kaasnevaid meetmeid, et julgustada kooskõlas ühenduse õigusega ühenduse tasandil tegevusjuhendite koostamist, eelkõige kutseühingute, -organisatsioonide ja -liitude poolt, et hõlbustada teenuste osutamist või teenuseosutaja asutamist teises liikmesriigis.
2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud tegevusjuhendid on kättesaadavad vahemaa tagant elektrooniliste vahendite kaudu.

Artikkel 38 Täiendav ühtlustamine

Komisjon hindab hiljemalt ...^{*} võimalusi esitada ettepanekud ühtlustavate õigusaktide vastuvõtmiseks järgmistes valdkondades:

- a) juurdepääs võlgade kohtuliku sissenõudmise valdkonnas tegutsemisele;
- b) eraturvateenused ning sularaha ja väärtasjade vedu.

^{*} Neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 39

Vastastikune hindamine

1. Hiljemalt ...^{*} esitavad liikmesriigid komisjonile aruande, mis sisaldab järgmistes sätetes nimetatud teavet:

- a) artikli 9 lõige 2, autoriseerimisskeemid;
- b) artikli 15 lõige 5, hindamisele kuuluvad nõuded;
- c) artikli 25 lõige 3, multidistsiplinaarsed tegevused.

2. Komisjon edastab lõikes 1 ettenähtud aruanded liikmesriikidele, kes teevad tähelepanekud iga aruande kohta kuue kuu jooksul. Komisjon peab sama aja jooksul huvitatud isikutega nõu kõnealuste aruannete üle.

3. Komisjon esitab aruanded ja liikmesriikide tähelepanekud artikli 40 lõikes 1 osutatud komiteele, kes teeb omapoolsed tähelepanekud.

4. Lõigetes 2 ja 3 ettenähtud tähelepanekuid arvestades esitab komisjon hiljemalt ...^{**} Euroopa Parlamendile ja nõukogule kokkuvõtva aruande, millele on vajadusel lisatud ettepanekud täiendavate algatuste kohta.

^{*} Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

^{**} Neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

5. Liikmesriigid esitavad hiljemalt ...* komisjonile aruande siseriiklike nõuete kohta, mis võivad kuuluda artikli 16 lõike 1 kolmanda lõigu ja artikli 16 lõike 3 esimese lause kohaldamisalasse, esitades põhjendused, miks selliste nõuete kohaldamine vastab nende meelest artikli 16 lõike 1 kolmandas lõigus ja artikli 16 lõike 3 esimeses lauses osutatud kriteeriumidele.

Seejärel edastavad liikmesriigid komisjonile teabe kõikide nõuete muutmiste kohta, sealhulgas uued nõuded, nagu on esitatud eespool, ja selliste nõuete kehtestamise põhjendused.

Komisjon saadab talle edastatud nõuded edasi teistele liikmesriikidele. Selline edastamine ei välista kõnealuste sätete vastuvõtmist liikmesriikide poolt. Seejärel koostab komisjon igal aastal analüüsi käesoleva direktiivi raames selliste sätete kohaldamise kohta ning annab vastavad suunised.

Artikkel 40 Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse *nimetatud otsuse* artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses määratakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse nimetatud otsuse artikli 8 sätteid.

* Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 41

Läbivaatamisklausel

Komisjon esitab ...* ja seejärel iga kolme aasta tagant Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjaliku aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta. Selles aruandes antakse vastavalt artikli 16 lõikele 4 eelkõige hinnang artikli 16 kohaldamisele. Samuti käsitletakse selles direktiivi reguleerimisalaga hõlmamata küsimuste jaoks täiendavate meetmete võtmise vajadust. Vajadusel lisatakse aruandele ettepanekud direktiivi muutmiseks eesmärgiga teenuste siseturg lõplikult välja kujundada.

Artikkel 42

Direktiivi 98/27/EÜ muutmine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiivi 98/27/EÜ tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta¹ lisasse lisatakse järgmine punkt:

"13. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv .../.../EÜ teenuste kohta siseturul (ELT L [...], [...], lk [...])⁺."

* Viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

¹ EÜT L 166, 11.6.1998, lk 51. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/29/EÜ.

⁺ Väljaannete talitus: palun sisestada selle direktiivi number, kuupäev ja avaldamisviide

Artikkel 43
Isikuandmete kaitse

Käesoleva direktiivi, eelkõige selle järelevalve alaste sätete rakendamisel ja kohaldamisel austatakse isikuandmete kaitse eeskirju, mis on sätestatud direktiivides 95/46/EÜ ja 2002/58/EÜ.

VIII peatükk Lõppsätted

Artikkel 44 Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi kõikide muude sätete rakendamiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt ...*.

Nad edastavad kõnealuste meetmete teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 45 Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

* Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist.

Artikkel 46
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

....,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja